

Η Γλώσσα μας

3

Η Γλώσσα μας 3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ»**

Το Πρόγραμμα «Ελληνόγλωσση Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Διαπολιτισμική Εκπαίδευση στη Διασπορά» χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς πόρους, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης, και υλοποιήθηκε από το «Εργαστήριο Διαπολιτισμικών και Μεταναστευτικών Μελετών» του Πανεπιστημίου Κρήτης. Για την παραγωγή του διδακτικού υλικού που περιέχεται στο παρόν τεύχος εργάστηκαν τα παρακάτω πρόσωπα:

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΟΥ
Χατζηδάκη Ασπασία

**ΥΠΟΕΡΓΟ 3-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ-ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ
ΥΛΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
Γεώργιος Δ. Καψάλης
Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δ.Ε. Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

ΣΥΓΓΡΑΦΗ
Γουλής Δημήτριος
Γρόσδος Σταύρος
Ντάγιου Ευγενία
Παπαδοπούλου Σμαράγδα

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ
Γεώργιος Δ. Καψάλης

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ
Μπάης Κωνσταντίνος
Μπουκουβάλα Βιβή
Παππάς Παντελής
Παπαγιαννόπουλος Δημήτριος
Φάκος Γεώργιος

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ - ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Γκοντού Ελένη
Κέλλης Αντώνιος

©Υπουργείο Παιδείας & Θρησκευμάτων
Πανεπιστήμιο Κρήτης
Σχολή Επιστημών Αγωγής
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Εργαστήριο Διαπολιτισμικών
και Μεταναστευτικών Μελετών (Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ.)
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου
741 00 Ρέθυμνο
Τηλέφωνο: 28310-77635, 77605
Fax: 28310- 77636
e-mail: ediamme@edc.uoc.gr
www.uoc.gr/diaspora
www.ediamme.edc.uoc.gr

- Συνεργασία με το:
Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Πανεπιστημιούπολη
Τ.Κ.: 45100 Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 05690

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

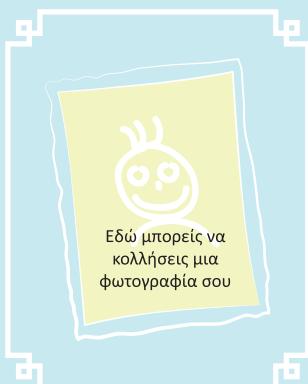
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Περιεχόμενα

1. Η ζωή στο σχολείο.....	12
2. Ο κόσμος των συναισθημάτων.....	36
3. Τα παιχνίδια μου	62
4. Γιορτάζουμε.....	85
5. Ζήτω το Καλοκαίρι.....	98

Η ταυτότητά μου

Με λένε

Όνομα πατέρα

Όνομα μητέρας

Διεύθυνση σπιτιού

Γεννήθηκα

Το σχολείο μου

Η τάξη μου

Αν θέλεις, γράψε κάτι περισσότερο για σένα:

Το αγαπημένο μου παιχνίδι είναι.....

.....

Οι καλύτεροί μου φίλοι είναι.....

.....

Μου αρέσει πολύ να.....

.....

Θυμώνω, όταν

.....

Όταν μεγαλώσω, θέλω να γίνω.....

.....

Κλείσε τα μάτια και φαντάσου...

Αν ήμουν χρώμα, θα ήμουν.....

.....

Αν ήμουν φαγητό, θα ήμουν.....

.....

Αν ήμουν μουσικό όργανο, θα ήμουν.....

.....

Και... αν ήμουν εποχή, θα ήμουν.....

.....

Elizabeth Forbes, *Το σχολείο σχολάει*, 1889

Η ζωή στο σχολείο

- Πρώτη μέρα στο σχολείο
- Η πρώτη μέρα
- Άριστα 10!
- Στον πίνακα
- Το καζάνι
- Ο σεβασμός
- Είκοσι κανόνες. Για να τα πας καλά στο σχολείο χωρίς να τρελάνεις τη δασκάλα σου
- Η σχολική τσάντα που μιλάει
- Μια φορά κι έναν καιρό

Πρώτη μέρα στο σχολείο

Με λένε Γιάννη και είμαι πολύ στενοχωρημένος. Δε θέλω να πάω στην πρώτη δημοτικού. Παρόλο που η μαμά κι ο μπαμπάς μου λένε πως θα είναι πολύ ωραία, εγώ δεν τους πιστεύω. Θέλω να ξαναπάω στο περσινό σχολείο, στο νηπιαγωγείο. Τι όμορφα που ήταν!

Περνούσα φανταστικά! Είχα δύο φιλενάδες, τη Μαρία και τη Βάσω. Στη βιβλιοθήκη του σχολείου μου υπήρχαν πολλά βιβλία και κοιτάζαμε τις εικόνες. Παίζαμε τουβλάκια, τραγουδούσαμε, ακούγαμε παραμύθια, ζωγραφίζαμε, κόβαμε, κολλάγαμε, βγαίναμε διάλειμμα, παίζαμε με την άμμο, κάναμε κούνια, τραμπάλα, παίζαμε κυνηγητό και κρυφτό, μαγειρεύαμε...

Τη δασκάλα μου την έλεγα Έλενα και την αγαπούσα πολύ. Συνέχεια χαμογελούσε. Ήταν όμορφη και γλυκιά και δε μας μάλωνε ποτέ. Γι' αυτό κι εμείς προσπαθούσαμε να μην τη στενοχωρούμε. Κάθε μέρα χόρευε μαζί μας, γελούσε και τραγουδούσε.

Είχα και δύο καλούς φίλους, το Μάριο και τον Κώστα. Παίζαμε τους πειρατές, τους δεινόσαυρους, τους εξωγήινους, αλλά πιο πολύ μας άρεσε να παίζουμε ποδόσφαιρο στην αυλή του νηπιαγωγείου.

Νικολέτα Κόστα

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποια από όλα αυτά που αρέσουν στον Γιάννη, συμβαίνουν και στο δικό σας σχολείο;
- Ποια δεν συμβαίνουν, αλλά θα θέλατε να συμβούν;

Δραστηριότητες

1. Γράψε για τη δική σου ζωή στο σχολείο. Μπορείς να γράψεις:

Τι σου αρέσει να κάνετε στην τάξη.

Πώς είναι ο δάσκαλος ή η δασκάλα σας και τι κάνετε μαζί.

Ποια παιχνίδια παίζεις με τους φίλους σου στο διάλειμμα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Τι κάνω στην τάξη; Τι κάνω στο διάλειμμα;
(γράφω , τρέχω, κουβεντιάζω, κλείνω, σβήνω, ψιθυρίζω, διαβάζω, πιάνω, ακούω, σφυρίζω, παίζω, πηδάω, σκαρφαλώνω, φωνάζω, ξύνω, ζωγραφίζω)

3. Παρατήρησε τα παιδιά. Τι κρατάνε στα χέρια τους; Ποιο μάθημα ετοιμάζονται να παρακολουθήσουν;

Τι κάνω στην τάξη

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τι κάνω στο διάλειμμα

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Παρατήρησε τα παιδιά. Τι κρατάνε στα χέρια τους; Ποιο μάθημα ετοιμάζονται να παρακολουθήσουν;

4. Ένα παιδί από την Ελλάδα έστειλε ένα γράμμα. Για να το διαβάσεις, πρέπει να συμπληρώσεις τις λέξεις:

(είμαι, είσαι, είναι, είμαστε, είστε, είναι)

Θεσσαλονίκη, 12 Οκτωβρίου 2012

Γεια σου!

Το όνομά μου Ελένη. μαθήτριά στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Παύλου στη Θεσσαλονίκη, στη Β' τάξη. Στην τάξη δέκα οχτώ παιδιά. Εσείς πόσα παιδιά στην τάξη; επτά χρονών. Εσύ πόσο χρονών

Το αγαπημένο μου μάθημα η μουσική. Τα δικά σου αγαπημένα μαθήματα ποια; Ποιοι οι φίλοι σου και οι φίλες σου; Τι σας αρέσει να κάνετε στο σχολείο;

Γράψε μου σύντομα.

Σε χαιρετώ

Ελένη

Γράψε κι εσύ ένα γράμμα, για να απαντήσεις.

The diagram shows a vertical sheet of lined paper with several horizontal purple bars highlighting specific sections. Labels in white boxes with black borders and arrows point to these sections:

- Τόπος και ημερομηνία**: Points to the top right purple bar.
- Προσφώνηση**: Points to the top left purple bar.
- Κείμενο**: Points to the first large purple block.
- Κείμενο**: Points to the second large purple block.
- Μήνυμα ή Ευχές**: Points to the third large purple block.
- Χαιρετισμός**: Points to the bottom right purple bar.
- Όνομα - Υπογραφή**: Points to the bottom purple bar.

- Ποια μέρη έχει ένα γράμμα;
- Πώς αλλιώς ονομάζουμε το γράμμα;

Η πρώτη μέρα

Ούτε από λύπη έκλαιγε ούτε από χυμένο γάλα. Από μεγάλη χαρά έκλαιγε η κυρία Βάσω Χαλάλη. Το καλοκαίρι μαραίνεται η ψυχή της χωρίς τα αγαπημένα της διαβολάκια. Το Σεπτέμβριο όμως πανηγυρίζει. Οι βιταμίνες της χαράς (έτσι φωνάζει τους μαθητές της) επιστρέφουν στα θρανία τους. Μετακαλοκαιρινά τους όνειρα ακόμα στα μάτια, μοιράζονται χωρίς αναπνοή τις περιπέτειες και τις σκανδαλιές τους, κάνουν την τάξη ανάστατη με τις φωνές τους και ετοιμάζονται για καινούριες αποδράσεις. Η κυρία Βάσω τούς υποδέχεται με τρυφερότητα και ζεστασιά.

- Μου έλειψε η φασαρία σας, παλιόπαιδα, επιστρατεύει το πιο πλατύ της χαμόγελο.
- Είκοσι έξι φασαρίες επί τρεις μήνες... μας κάνουν... δύο χιλιάδες τριακόσιες σαράντα φασαρίες, υπολόγισε στη στιγμή ο Αϊνστάιν Τσβαϊστάιν Ντραϊστάιν ή Γιάννης.
- Είμαι έτοιμη για άλλα τόσα ξυλοφιλιά, φώναξε η Τιμωρημένη Τσίχλα, που σε διαγωνισμό αθόρυβης τσιχλόφουσκας θα κέρδιζε σίγουρα το πρώτο βραβείο.
- Ξυλοφιλί! Ξυλοφιλιιιι! βούιξε όλη η τάξη.

Το ξυλοφιλί ήταν εφεύρεση της κυρίας Βάσως, που είχε μεγάλη αδυναμία στις πρωτότυπες τιμωρίες. Το ξυλοφιλί ήταν η αγαπημένη της τιμωρία, αλλά και η πιο αγαπημένη των παιδιών.

Όταν κάποιο διαβολάκι ξεπερνούσε τα όρια, η κυρία Βάσω θύμωνε για τα καλά. Μερικές φορές ήταν τέτοιος ο θυμός της, που με μεγάλη ευχαρίστηση θα το έσπαγε στο ξύλο, θα του ξερίζωνε το αυτί, θα του έβγαζε τρίχα τρίχα τα μαλλιά, θα το πέταγε σαν μπάλα έξω από το παράθυρο. Όμως η κυρία Βάσω Χαλάλη, όπως κάθε καλός δάσκαλος, δεν έκανε τίποτα από όλα αυτά. Μέτραγε μέχρι το δέκα για να της περάσει ο θυμός, επιστράτευε το χιούμορ και τη φαντασία της, πλησίαζε επιθετικά το «τερατάκι» και εκεί που εκείνο περίμενε να δει τον ουρανό με τ' άστρα, του έδινε ένα τρυφερό φιλί «για να μάθει το παλιόπαιδο».

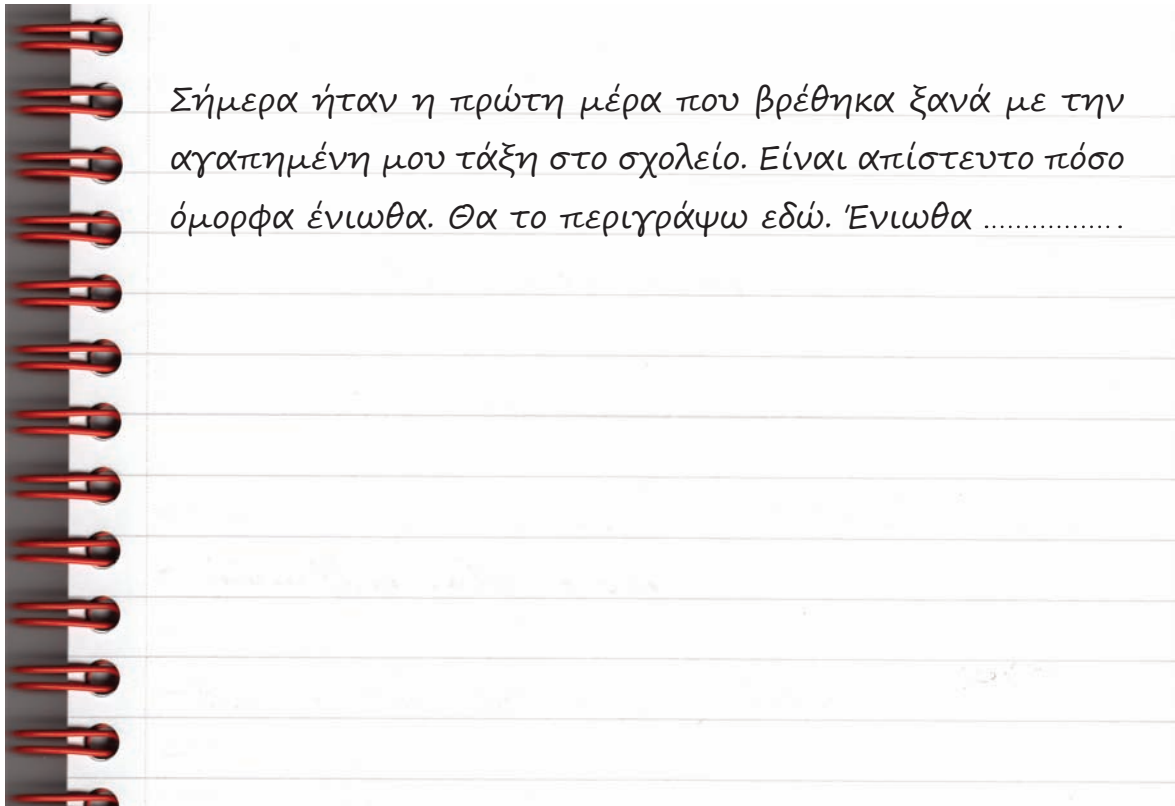
Σοφία Μαντουβάλου

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Αγαπούσε η δασκάλα τους μαθητές της; Βρες και κύκλωσε προτάσεις που θα σε βοηθήσουν να απαντήσεις.
- Με ποιον τρόπο η δασκάλα ξεπερνούσε τον θυμό της; Ξέρεις κι άλλους τρόπους;
- Έχει τύχει ποτέ να κλάψεις από χαρά; Αν ναι, πες στους συμμαθητές σου πότε ήταν και τι έγινε τότε.
- Αν δεν σου έχει τύχει, φαντάσου ένα επεισόδιο στη ζωή σου που θα σε έκανε να χαρείς πολύ, ώστε να κλάψεις από χαρά. Τι μπορεί να είναι;

Δραστηριότητες

1. Η κυρία Βάσω Χαλάλη γράφει στο ημερολόγιό της για την πρώτη μέρα στο σχολείο. Τι θα έγραφε; Πώς θα μιλούσε για τα αγαπημένα τερατάκια της;

2. Τι ήταν το ξυλοφιλί; Βοηθήστε την κυρία Χαλάλη να γράψει στο ημερολόγιό της τον ορισμό του Ξυλοφιλιού.

Τώρα θα σας εξηγήσω τι είναι το ξυλοφιλί. Ξυλοφιλί είναι... ..

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Άριστα 10!

- Όλοι κάποτε παίρνουν Άριστα 10 στην ορθογραφία. Εγώ δε θα πάρω ποτέ;

Η δασκάλα μου χάιδευε τα μαλλιά μου και μου κολλούσε στο τετράδιο ένα αυτοκόλλητο, χωρίς να το αξίζω.

- Προσπάθησε! Μου έλεγε κι εγώ έγραφα πολλές φορές την ορθογραφία. Την έγραφα σε χαρτόνια, που τα κολλούσα στους τοίχους, έλεγα και στη μαμά πώς γράφονται οι λέξεις, και τις έγραφα με το δάχτυλο στον αέρα. Όταν πήγαινα όμως στο σχολείο, ώσπου να κυνηγήσω τη Ναταλία, να παίξω με τη Δανάη, να πω ένα μυστικό στην Καλλιόπη ξεχνούσα την ορθογραφία.

- Έκανες πέντε λάθη.

- Μα οι λέξεις ήταν οκτώ. Μόνο τρεις κατάφερα να γράψω σωστά;

Στεναχωριόμουν, αλλά δεν το έβαζα κάτω. Αποφάσισα να ξυπνάω το πρωί νωρίτερα για να κάνω επανάληψη! Τρώγοντας το πρωινό η μαμά μου υπαγόρευε. Πηγαίνοντας στο σχολείο με ρωτούσε πώς γράφονται οι λέξεις, κι όταν φτάναμε, μαζί με το φίλι μου έδινε συμβουλές για τα Ο και τα Ι.

- Αρκετά Καλά!

- Δηλαδή;

- Ε, έκανες πάλι τρία λαθάκια.

Οι φίλοι μου, που με έβλεπαν στεναχωρημένη, αποφάσισαν να με βοηθήσουν. Όταν η κυρία άρχισε να υπαγορεύει, η Ελεάννα μου ψιθύρισε «θησαυρός με ήτα», μετά ο Σαράντος μου έδειξε πώς γράφεται η αυλή, και η Μυρτώ μου πέταξε ένα χαρτάκι που έγραφε «υπάρχει». «Σε αυτή την αυλή υπάρχει ένας θησαυρός» έγραψα, σίγουρη πια ότι θα πάρω Άριστα 10.

Μα πριν δώσω το τετράδιό μου, στάθηκα. Και να έπαιρνα 10, δε θα μου άξιζε. Γρήγορα άλλαξα δυο γράμματα. Η δασκάλα, όταν είδε τι έκανα, πήρε το τετράδιό μου κι έγραψε Άριστα 10.

- Μα κυρία, εμένα μου τα είπαν κι εγώ δεν...

- Το Άριστα δεν είναι για την ορθογραφία. Αυτή με τον καιρό θα τη μάθεις! Είναι για εσένα και μακάρι να μην αλλάξεις ποτέ!

- Μαμά, πώς γράφεται το ευχαριστώ;

- Με Ο σαν καρδιά.

Βαγγέλης Ηλιόπουλος

λαίμη
ορθολογισμός

συμβουλές

αυλή

θησαυρός

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Τι στενοχωρούσε το κορίτσι της ιστορίας;
- Εσύ κάνεις πολλά λάθη στην ορθογραφία; Νιώθεις, όπως το κορίτσι, σε κάποιο άλλο μάθημα;
- Με ποιους τρόπους προσπαθούσε το κορίτσι να θυμάται την ορθογραφία της;
- Εσύ ποιους τρόπους χρησιμοποιείς, για να θυμάσαι την ορθογραφία σου;
- Η δασκάλα και οι φίλοι της προσπαθούσαν να τη βοηθήσουν; Πώς;
- Το κορίτσι δεν ήθελε να πάρει Άριστα 10, αντιγράφοντας από τα άλλα παιδιά. Εσύ τι θα έκανες; Γιατί;

Δραστηριότητες

1. Γράψε λέξεις που δεν θυμάσαι πώς γράφονται και τις γράφεις λάθος. Στη συνέχεια ρώτησε τους συμμαθητές σου αν τις έγραψες σωστά.

.....

.....

.....

.....

.....

Στον πίνακα

Σε κάποιους δεν αρέσουν οι φακές, σε άλλους τα γιουβαρλάκια. Σε άλλους δεν αρέσει να παίζουν με κάρτες και σ' άλλους με κούκλες. Σ' άλλους δεν αρέσει το ένα και σ' άλλους δεν αρέσει το άλλο.

- Περί ορέξεως κολοκυθόπιτα, λέει η γειτόνισσά μας, η κυρία Λαμπρινή.

Ε, λοιπόν, εμένα δε μ' αρέσει να σηκώνομαι στον πίνακα. Τρελαίνομαι όταν βλέπω όλη την τάξη να ουρλιάζει στην ώρα των Μαθηματικών.

- Κυρία, κυρία, να σηκωθώ;

Κάθε φορά που τη βλέπω να σκέφτεται ποιον θα σηκώσει στον πίνακα, κάνω τα πάντα για να μη με δει. Έχω βρει χιλιάδες τρόπους για να αποφεύγω αυτό το βασανιστήριο.

Μαρία Παπαγιάννη

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Τι δεν αρέσει στο παιδί της ιστορίας;
- Μοιάζεις με το παιδί της ιστορίας; Μπορείς να περιγράψεις τι νιώθεις, όταν σηκώνεσαι στον πίνακα; Το παθαίνεις σε όλα τα μαθήματα;

Δραστηριότητες

1. Εσύ ποιους τρόπους έχεις βρει, για να μην σηκώνεσαι στον πίνακα; Γράψε τους εδώ.

.....

.....

.....

.....

2. Γράψε λέξεις, για να δείξεις τι νιώθεις, όταν θέλεις να σηκωθείς στον πίνακα.

.....

.....

.....

.....

3. Γράψε λέξεις, για να δείξεις τι νιώθεις, όταν δεν θέλεις να σηκωθείς στον πίνακα.

.....

.....

.....

.....

4. Καμιά φορά φοβόμαστε να σηκωθούμε στο μάθημα και να μιλήσουμε μήπως πούμε κάτι λάθος και γελάσουν μαζί μας. Τι θα έλεγες σε κάποιον, για να τον πείσεις να μην το κάνει αυτό;

5. Τι μπορούμε να πούμε σε κάποιον που έχει πει κάτι λάθος, χωρίς να τον στενοχωρήσουμε;

Θέλεις να διαβάσεις τη συνέχεια της ιστορίας;

Στον πίνακα (συνέχεια)

Τη μια φορά χάνω τη γόμα μου και πέφτω στα τέσσερα για να τη βρω.

Άλλη φορά με πιάνει το στομάχι μου και διπλώνομαι στα δυο.

Την άλλη φορά πονάει πολύ το κεφάλι μου. Με βαραίνει τόσο, που δεν μπορώ να το σηκώσω από το θρανίο.

Χθες κρύφτηκα μια χαρά πίσω από τη φίλη μου την Αλεξάνδρα.

Σήμερα όμως για κακή μου τύχη διάλεξα την Αύρα, που είναι λεπτή και κοντή, και όταν η κυρία Ιωάννα ρώτησε...

- Ποιος θέλει...

Με κοίταξε στα μάτια. Ήξερα ότι είχε έρθει η ώρα μου και, πριν προλάβει η κυρία να πει το όνομά μου, άρχισα να φωνάζω.

- Όχι, όχι! Δε θέλω να σηκωθώ στον πίνακα!

- Πέτρο, τι έπαθες; Πονάς κάπου;

- Ναι, κυρία.

- Πού;

- Δε θυμάμαι...

- Ααα! Κρίμα! γιατί ήθελα να πας στην αυλή να βοηθήσεις στο φύτεμα των λουλουδιών. Ο κύριος Άγγελος μου ζήτησε έναν εθελοντή.

- Κυρία, νιώθω πολύ καλύτερα!

- Ας πάει η Αύρα, καλύτερα, για να μην κρυώσεις και ξαναπονέσεις! Εσύ έλα στον πίνακα.

Μαρία Παπαγιάννη

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο είναι το όνομα του παιδιού της ιστορίας;
- Με ποιους τρόπους αποφεύγει να σηκωθεί στον πίνακα;
- Διηγήσου τι συνέβη μία ημέρα.
- Βγήκε σε καλό του παιδιού, όταν προσπάθησε να μην σηκωθεί στον πίνακα;

Το καζάνι ή Τα παιδιά κατάπιαν τη φωνή τους

Το είδαν και δεν πίστευαν στα μάτια τους. Τη Δευτέρα το πρωί, αντί για το λαμπερό κεφάλτο κεφάλι της κυρίας Βάσως, ξεπροβάλλει από την πόρτα της τάξης ένα μαυριδερό μεγάλο καζάνι. Μπροστά σε ένα καζάνι με κόκκινα γυαλιά που τα κοίταζε με παράπονο, τα παιδιά έχασαν τη φωνή τους. Για μια δυο στιγμές έμειναν ακίνητα, παγωμένα από τον

τρόμο. Η φασαρία και τα γέλια σταμάτησαν ως διά μαγείας, νεκρική σιγή απλώθηκε στην τάξη.

Μόνο το φαρδύ πουλόβερ με τις μεγάλες τσέπες για τα άτακτα παιδιά θύμιζε τη δασκάλα τους. Αυτό που έβλεπαν μπροστά τους ήταν ένα καζάνι με γυαλιά που έμοιαζαν με τα δικά της (...)

Το επόμενο λεπτό, είκοσι έξι γουρλωμένα ζευγάρια μάτια ανοιγόκλεισαν πολλές φορές, μήπως και κάνουν λάθος. Κι όταν κατάλαβαν πως το κεφάλι της δασκάλας τους είχε γίνει Πραγματικά καζάνι, είκοσι έξι καρδιές άρχισαν να χτυπάνε σαν ταμπούρλο. Ο Μπελάς τόλμησε να ρωτήσει:

- Κυρία, τι πάθατε;

- Είμαι μία ακόμα δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι, αναστέναξε και κάθισε στην έδρα.

Περίεργες, οι φάτσες των μαθητών την περικύκλωσαν. Τα παιδιά στριμώχτηκαν το ένα δίπλα στο άλλο, δεν ήθελαν να πιστέψουν αυτό που έβλεπαν.

Ο Βόλτας σκέπασε με τα χέρια του τα μάτια του.

Η Τσίμπλα έδειξε πανικόβλητη με το δάχτυλο το καζάνι.

Ο Οχ Αμάν έβγαλε μια μικρή κραυγή.

Το Γέλιο Σοπράνο έβγαλε ένα νευρικό γέλιο και μετά έβαλε τα κλάματα.

Η Σβούρα το έβαλε στα πόδια και η Κατουρίστρα για την τουαλέτα.

Τα Ερωτευμένα Κορδόνια άρχισαν τις κλάψεις.

- Ποπό, τι κάναμε στη δασκάλα μας, είπε ο Δε Λέει Λέξη (...)

Σοφία Μαντουβάλου

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Πότε το κεφάλι της κυρίας γίνεται «καζάνι»;
- Θυμήσου και πες μια στιγμή που κάνατε το κεφάλι της κυρίας ή του κυρίου «καζάνι», δηλαδή του προκαλέσατε πονοκέφαλο από τη φασαρία που κάνατε...
- Τα παιδιά της τάξης πρότειναν τρόπους, για να ξαναγίνει το κεφάλι της κυρίας κανονικό. Όλα τα παιδιά πρότειναν μια λύση. Ποια είναι η δική σου πρόταση;

- Να σκεφτούμε τι έχουμε κάνει, για να γίνει το κεφάλι της δασκάλας μας καζάνι.
- Αν κάθε μέρα κάνουμε κάτι καλό, θα έρθει μια μέρα που το κεφάλι της θα γίνει κανονικό.
- Λέω να μεταμφιεστούμε σε αγγελάκια. Θα μας δει έτσι ήσυχα και καλά και θα ηρεμήσει.
- Να της διαβάζουμε στο τέλος της ώρας ένα παραμύθι, για να της δείξουμε την αγάπη μας.
- Προτείνω να κάνουμε το μάθημα εμείς, όπως το έκανε η δασκάλα μας.

Να της προσφέρουμε ένα μπουκέτο αγριολούλουδα και να γράψουμε στον πίνακα ένα τεράστιο συγνώμη.

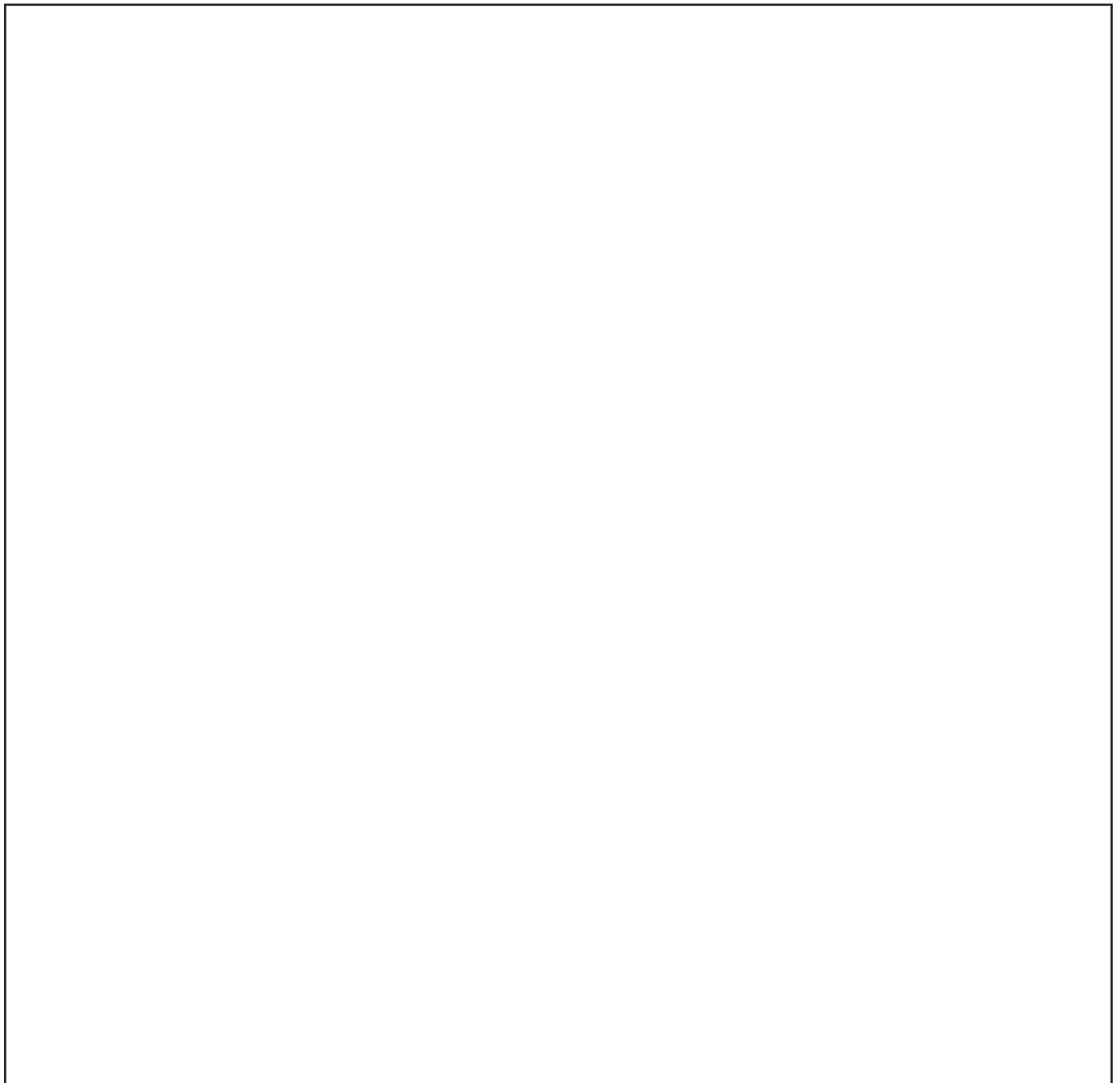
.....

.....

.....

Δραστηριότητες

1. Ζωγραφίστε την κυρία που το κεφάλι της έγινε καζάνι.

Μαθαίνω να σέβομαι

Ο σεβασμός μπορεί να σημαίνει πολλά πράγματα. Συνήθως αισθανόμαστε θαυμασμό για τους γονείς και τους δασκάλους μας. «Ο δάσκαλός μας είναι καταπληκτικός!»

Ο σεβασμός σημαίνει ακόμα ότι δείχνεις ενδιαφέρον και κατανόηση. Ο τρόπος που μας φροντίζουν οι γονείς μας και οι δάσκαλοί μας δείχνει ότι μας σέβονται. Μας ενθαρρύνουν να κάνουμε πάντα το καλύτερο. «Θα τα καταφέρεις!». Η μητέρα ρωτά: «Τώρα αισθάνεσαι καλύτερα;»

Μπορούμε ακόμα να σεβόμαστε ανθρώπους που δεν ξέρουμε, που έχουμε διαβάσει γι' αυτούς ή τους έχουμε δει στην τηλεόραση. Τους σεβόμαστε για τα πράγματα που κάνουν.

Είναι ωραίο να σεβόμαστε τη γνώμη των άλλων ανθρώπων. Ακόμα κι αν δεν συμφωνούμε μαζί τους, πρέπει ν' ακούμε αυτά που έχουν να μας πουν.

Είναι ωραίο να σεβόμαστε τα αισθήματα των άλλων ανθρώπων. Εάν δεν το κάνουμε αυτό, μπορεί να πούμε πράγματα που θα τους στενοχωρήσουν, όπως τη φράση: «Κουνήσου χοντρούλη!».

Πρέπει να σεβόμαστε τις συνήθειες των άλλων ανθρώπων. Εάν κάποιος θέλει να μείνει μόνος του να σκεφτεί, να διαβάσει με την ησυχία του ή απλώς να ξεκουραστεί πρέπει να δείχνουμε κατανόηση.

Λέμε ότι οι άνθρωποι που δε σέβονται τους άλλους είναι ασεβείς. Μερικές φορές είναι αγενείς, θρασείς, κάνουν γκριμάτσες, σφυρίζουν ή γιουχάρουν.

Για να μπορούμε να ζούμε σε μια κοινωνία πρέπει να τηρούμε μερικούς κανόνες. Υπάρχουν κανόνες στην τάξη (...)

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Συζητήστε τι σημαίνουν οι φράσεις:
«Είναι ωραίο να σεβόμαστε τη **γνώμη** των άλλων ανθρώπων».
«Είναι ωραίο να σεβόμαστε τα **αισθήματα** των άλλων ανθρώπων».
«Πρέπει να σεβόμαστε τις **συνήθειες** των άλλων ανθρώπων».
Τι σημαίνουν οι λέξεις: γνώμη, αισθήματα, συνήθειες; Πες παραδείγματα.
- Θυμήσου κάποιες περιπτώσεις που θαύμασες τον πατέρα σου ή τη μητέρα σου.
- Θαυμάζεις κάποιον γι' αυτά που κάνει; Έχεις διαβάσει κάτι γι' αυτόν; Τον έχεις δει στην τηλεόραση;
- «Για να μπορούμε να ζούμε σε μια κοινωνία, πρέπει να τηρούμε μερικούς κανόνες». Σκέψου και πες μερικούς λόγους, για τους οποίους πρέπει να τηρούμε κάποιους κανόνες.

Δραστηριότητες

1. Πώς δείχνουν οι μεγάλοι το ενδιαφέρον τους για σένα; Γράψε κάποιες φράσεις που λένε.

.....

.....

.....

2. Γράψε φράσεις που δείχνουν σεβασμό:

.....

.....

.....

3. Γράψε φράσεις που δείχνουν ασέβεια:

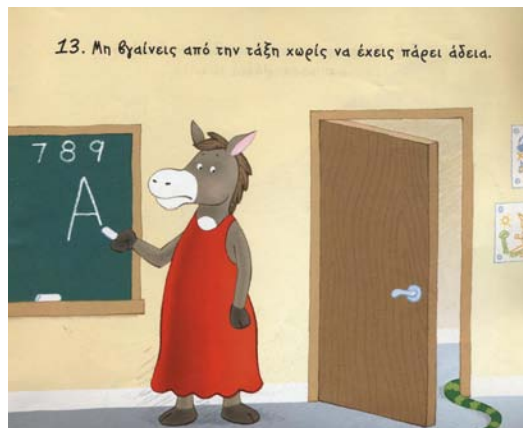
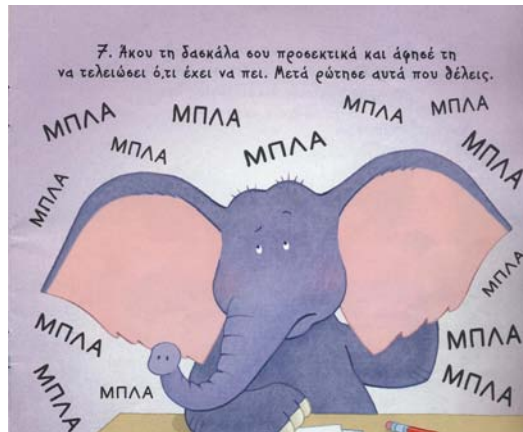
.....

.....

.....

4. Βρες στο λεξικό τις λέξεις: ευγένεια, σεβασμός, αγενής, ασεβής, θρασύς.

Είκοσι κανόνες. Για να τα πας καλά στο σχολείο, χωρίς να τρελάνεις τη δασκάλα σου

Μαρκ Γουάινστάιν

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιους κανόνες έβαλαν τα παιδιά στην τάξη; Συμφωνείς ή διαφωνείς;
- Ποια εικόνα σε έκανε να γελάσεις περισσότερο;
- Γιατί χρειαζόμαστε τους κανόνες στην τάξη;
- Τι θα γινόταν, αν δεν υπήρχαν κανόνες;

Δραστηριότητες

1. Γράψε έναν κανόνα που θα ήθελες να εφαρμοστεί στην τάξη σας και ζωγράφισε μια αστεία εικόνα. Στη συνέχεια ενώστε όλα τα παιδιά τους κανόνες που γράψατε και φτιάξτε ένα μικρό βιβλιαράκι.

.....

.....

.....

.....

2. Σημείωσε Σ στις προτάσεις που είναι σωστές και Λ σε αυτές που είναι λάθος.

- Σηκώνω το χέρι μου, όταν θέλω να μιλήσω.
- Διακόπτω τους συμμαθητές μου, όταν μιλάνε.
- Πετάω σκουπίδια στο πάτωμα.
- Καταστρέφω τα βιβλία μου και τα πράγματα των συμμαθητών μου.
- Τρέχω και χοροπηδώ στην αυλή και όχι μέσα στην τάξη.
- Μπορώ να τρώω και να πίνω μέσα στην τάξη.
- Έρχομαι κάθε πρωί στην ώρα μου.

3. Πότε ήταν η τελευταία φορά που ξέχασες τους τρόπους σου; Πόσο ευγενικός είσαι; Συμπλήρωσε τις προτάσεις.

Τι κάνω:

Όταν θέλω να μπω στην τάξη και η πόρτα είναι κλειστή,.....

.....

Πριν μπω στο σπίτι,.....

.....

Όταν κλείνω την πόρτα πίσω μου,.....

.....

Όταν κρατάω σκουπίδια στα χέρια,.....

.....

Πριν από το φαγητό.....

.....

Στο λεωφορείο.....

.....

Όταν ζητάω κάτι, λέω.....

.....

Όταν μου δίνουν κάτι, λέω.....

.....

4. Κύκλωσε τις ευγενικές φράσεις

Θέλω ψωμί, τώρα!

Παρακαλώ, καθίστε.

Τι άσχημο που είναι το καπέλο σου!

Πο, πο, μια μεγάλη μύτη!

Είναι όλο δικό μου, θα το πάρω εγώ.

Ευχαριστώ!

Θέλεις να το μοιραστούμε;

Αυτό το βιβλίο είναι δικό μου.

Σας παρακαλώ, μπορώ να κάνω μια ερώτηση;

Με συγχωρείτε, που σας διέκοψα.

Ευχαριστούμε κυρία Μάρθα, το γλυκό σας ήταν υπέροχο!

Παρακαλώ!

Κυρία, θα ήθελα, σας παρακαλώ, να πάω να πλύνω τα χέρια μου.

Κανείς δεν παίρνει το παιχνίδι μου.

Η σχολική τσάντα που μιλάει

Κάθε βράδυ ο γιος μου, πριν πάει για ύπνο, βάζει σε τάξη την τσάντα του. Ή για να είμαι ακριβής, πετάει μέσα βιβλία, τετράδια, κασετίνες, γόμες και στυλόχαρτα, αλλά εκείνος αυτή τη διαδικασία τη λέει «τακτοποιώ την τσάντα μου». Και δεν ξέρει πως, μόλις κλείσουν τα μάτια του και τα γλυκά φαντάσματα του ύπνου αρχίσουν να χορεύουν γύρω απ' το μαξιλάρι του, τα αντικείμενα μες στη σάκα ζωντανεύουν, τεντώνονται όπως κι εμείς κάθε πρωί, χαιρετιούνται κι αρχίζουν να μιλάνε (...)

Τζιάι Ροντάρι

Δραστηριότητες

1. Μια νύχτα, μόλις εσύ κοιμήθηκες, τα πράγματα βγήκαν από την τσάντα σου και συζητούσαν. Τι έλεγαν;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ένα από τα παρακάτω αντικείμενα βρέθηκε στην τσάντα σου.

Ένα διαστημόπλοιο, ένα ονειρολούλουδο, ένα ξίφος, μια μπάλα στριφογυριστή, ένας φάρος που φέγγει και την ημέρα, ένα κερί που δε λιώνει όσο κι αν παραμένει αναμμένο, ένα αστέρι από έναν ανεξερεύνητο ουρανό.

Μα τι κάνει εκεί μέσα; Προσπάθησε να εξηγήσεις πώς βρέθηκε μέσα εκεί. Από πού έρχεται και πού πάει, σε ποιον ανήκει, τι σκέφτεται, πώς νιώθει...: Δοκίμασε να πεις την ιστορία του.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Θέλεις τώρα να διαβάσεις τη συνέχεια της ιστορίας;

Η σχολική τσάντα που μιλάει (συνέχεια)

(...) Το στυπόχαρτο έχει τσαλακωθεί και θέλει να ισιώσει τα αυτάκια του στις τέσσερις άκρες και παραπονιέται:

- Αγαπημένοι μου φίλοι, σήμερα συναντήθηκα με όλα τα χρώματα. Ο αφέντης μας με γέμισε με ζητωκραυγές για κάποιον Κόππι Φάουστο*, και μάλιστα τον έγραψε Κόπι, με ένα πι. Κοιτάξτε με, σας παρακαλώ, μοιάζω με λίστα από εκλογικό κατάλογο!
- Παραπονιέσαι κι εσύ; επεμβαίνει το βιβλίο της Ιστορίας και Γεωγραφίας. Για κάνε μου τη χάρη και ρίξε μια ματιά στις σελίδες μου. Ο αγαπημένος μας τύραννος έβαλε μουστάκια με το σtilό του στον Καρλομάγνο, πρόσθεσε ένα λοφίο στο καπέλο του Τζότο, και σχεδίασε μια μύγα στη μύτη του Χριστόφορου Κολόμβου. Ύστερα τράβηξε μια γραμμή στην πορεία του ποταμού Πάδου και τον έκανε να φτάνει ως την Τεργέστη, κι ακόμα έφτιαξε μια γέφυρα από βάρκες ανάμεσα στη Σικελία και τη Σαρδηνία. Σωστή επανάσταση σας λέω.
- Αυτό δεν είναι τίποτε, μουρμουρίζει το βιβλίο της Γλώσσας. Δείτε παρακαλώ

προσεκτικά τη σελίδα 45: όλα τα Ο έχουν βαφτεί κόκκινα, όλα τα Α πράσινα, όλα τα Ε κίτρινα. Στη σελίδα 57, ποιος ξέρει γιατί, ο νεαρός μας έχει σχεδιάσει το κεφάλι ενός φιδιού που το σώμα του διασχίζει τη σελίδα 58 και 59 και η ουρά του καταλήγει στη σελίδα 60. Είναι, λέει, ένας κροταλιάς. Ίσως γι' αυτό να τον έχει γεμίσει με κουδουνάκια.

- Δείτε πώς έχει μασήσει την ωραία μου άκρη, λέει το στιλό.

- Έχει ξεφλουδίσει όλο μου το καφέ χρώμα, παραπονιέται το μολύβι. Εγώ, που είμαι ο πατέρας του ενόχου, τα ακούω όλα αυτά μπερδεμένος. Θα 'θελα να ξυπνήσω το γιο μου και να τον βάλω να ακούσει πώς μιλάνε γι' αυτόν, αλλά ακριβώς εκείνη τη στιγμή η τσάντα ανοίγει και δύο τετράδια, ένα με γραμμές κι ένα με τετραγωνάκια, έρχονται σαν επιτροπή να μου παρουσιάσουν με επισημότητα τα αιτήματά τους.

- Εσείς πιθανόν να μη φταίτε, μου λέει ευγενικά το τετράδιο με τα τετραγωνάκια. Σε κάθε περίπτωση, αυτά είναι τα αιτήματά μας. Σας παρακαλούμε να τα μεταβιβάσετε στο γιο σας.

Μου δίνουν ένα γραμμένο φύλλο χαρτί και ξαναμπάνουν στην τσάντα. Το φύλλο λέει: «Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι διαμαρτυρόμαστε έντονα για τις αγριότητες που ζούμε καθημερινά. Και ζητούμε τα εξής:

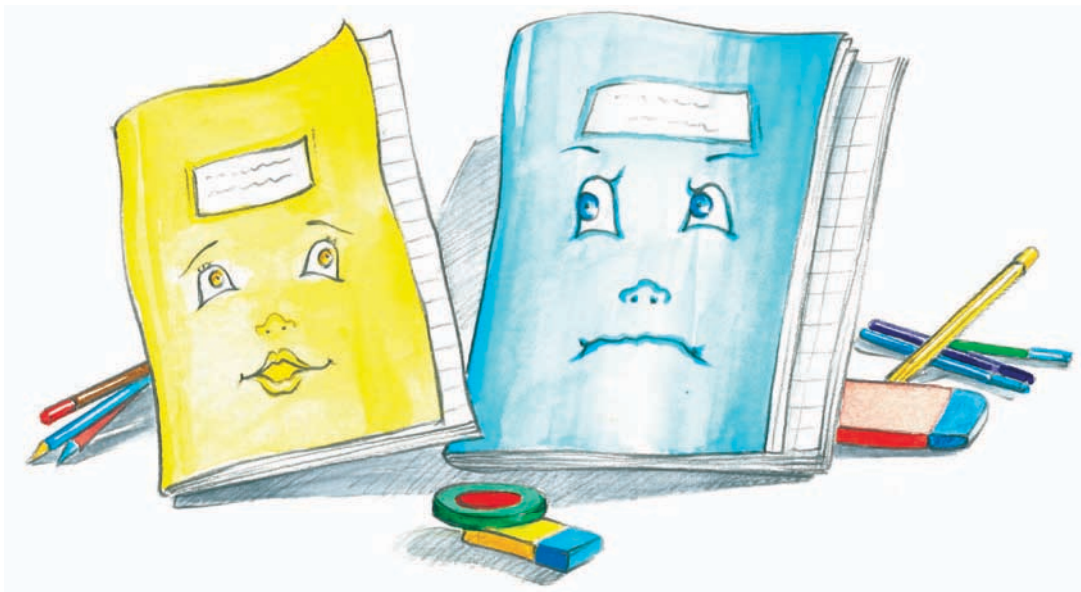
1) Το αφεντικό μας να σταματήσει να μας γεμίζει ζήτω, σχέδια, ψεύτικα μουστάκια και άλλα παράνομα σχέδια, όσα δηλαδή δεν προβλέπει το σχολικό πρόγραμμα.

2) Να υποσχεθεί την ακεραιότητα των στιλό και των μολυβιών και να σταματήσει να μασάει τις άκρες τους.

3) Τα μαρκαδοράκια να μπαίνουν στην κασετίνα και όχι πεταμένα άτακτα ανάμεσα στα υπόλοιπα πράγματα. Ακόμα και σήμερα το πρωί το βιβλίο της Γεωγραφίας τραυματίστηκε από αδέσποτο μαρκαδοράκι.

Αν τα αιτήματά μας δεν ικανοποιηθούν, θα κάνουμε τα πάντα ώστε το αφεντικό μας να μείνει στην ίδια τάξη. Υπογραφή: το *Πρόχειρο*, το *Τετράδιο των Μαθηματικών*, το *Τετράδιο των εργασιών*, το *Μολύβι* και τα *λοιπά* και τα *λοιπά*». Αύριο το πρωί θα βάλω το γιο μου να διαβάσει αυτό το φύλλο. Ελπίζω να μη χρειαστεί να ξανακούσω τέτοιου είδους παράπονα.

Τζιάνη Ροντάρι

Μια φορά κι έναν καιρό

Μια φορά κι έναν καιρό
έν' αγράμματο μωρό
παίρνει γράμματα να παίξει
τα μπερδεύει μες στη λέξη
κι απ' τα ίδια γράμματα
γράφει άλλα πράγματα:
Αχλάδι – διχάλα
πανέρι – ρεπάνι
σκόρδα - δράκος
καζάνι - ναζάκι
σίδερο - ρόδισε
χάρη - ράχη
ουρανός – άνουρος
φάκελος – κέφαλος

Θέτη Χορτιάτη

Δραστηριότητες

1. Βρείτε πέντε λέξεις στο λεξικό που να θυμίζουν σχολείο και πέντε λέξεις που να μη θυμίζουν καθόλου σχολείο. Ας τις ανακατέψουμε στο κουτί με τα αστεία χρώματα του μωρού... και ας να παίξουμε μαζί του, ανακατεύοντας τις δέκα λέξεις μέσα σε μια αστεία ιστορία.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hundert Wasser, 30 ημέρες ζωγραφική, 1993

Ο κόσμος των συναισθημάτων

- Αισθάνομαι, αισθάνομαι... τον κόσμο
- Οι λέξεις δεν είναι για να πληγώνουμε
- Θυμός
- Εγώ είμαι η αρχηγός
- Ο μεγάλος θυμός της Νέλης
- Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε
- Στενοχωριέμαι...
- Πώς να κάνεις φίλους
- Καληνύχτα και όνειρα γλυκά!

Αισθάνομαι, αισθάνομαι... τον κόσμο

Έχουμε πέντε αισθήσεις, που μας βοηθούν να καταλαβαίνουμε τον κόσμο.

- Έλα, ας πετάξουμε. Έχουμε τόσα να δούμε και να ακούσουμε.

- Και να μυρίσουμε, να γευτούμε, να νιώσουμε...

Με τα μάτια μας βλέπουμε μακριά και κοντά.

- Κοίτα εκεί! Τι ωραία χρώματα!

- Έχε τα μάτια σου ανοιχτά!

Με τα αυτιά μας μπορούμε να ακούσουμε διάφορους ήχους. Από δυνατούς κρότους μέχρι τον παραμικρό θόρυβο.

- Μου αρέσει ο ήχος της καμπάνας.

Μερικοί ήχοι μας κάνουν να νιώθουμε ευχάριστα.

- Τέντωσε τα αυτιά σου για να ακούσεις.

- Μπορείς να ακούσεις καλύτερα, αν βάλεις τα χέρια σου σαν χωνί γύρω από τα αυτιά σου.

Η μύτη μάς βοηθά να μυρίζουμε.

- Αυτό το λουλούδι μυρίζει υπέροχα.

Μερικά πράγματα μυρίζουν ωραία...

- Μπορώ να μυρίσω το νόστιμο νέκταρ.

...άλλα όμως μυρίζουν απαίσια.

- Πουφ! Αυτά βρομάνε.

- Μην ακουμπήσεις τίποτα! Μερικά από τα πράγματα που βρομάνε είναι γεμάτα μικρόβια!

Καταλαβαίνουμε τη γεύση των φαγητών και των ποτών με τη γλώσσα μας.

- Μμμ, τι νόστιμο!

Μερικά φαγητά είναι πικρά. Άλλα είναι ξινά.

- Το λεμόνι είναι ξινό.

Κάποια είναι γλυκά κι άλλα είναι αλμυρά.

- Δοκίμασε το κέικ. Είναι πολύ γλυκό.

- Όπως γλύκας είσαι κι εσύ.

Αισθανόμαστε τον κόσμο γύρω μας με την αφή μας. Μερικά πράγματα είναι άγρια, ενώ άλλα είναι πολύ απαλά.

- Η επιφάνεια της πέτρας είναι πολύ άγρια για να καθίσεις πάνω της!

- Έλα να καθίσεις στο απαλό γρασίδι!

Μερικά πράγματα είναι κρύα, ενώ άλλα είναι ζεστά.

- Μπρρρ! Το νερό είναι πολύ κρύο εδώ.

Να λοιπόν πώς μπορούμε να ακούμε, να βλέπουμε, να μυρίζουμε και να γευόμαστε.

- Μαμά μην ξεχνάς την αφή! Σε αγγίζω και αισθάνομαι ωραία και ζεστά.

Οι πέντε αισθήσεις μας κάνουν να νιώθουμε ζωντανοί.

- Τώρα μπορώ να καταλάβω τον κόσμο.

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Κύκλωσε και πες τις φράσεις που λέμε για τις αισθήσεις μας και υπάρχουν στο κείμενο.
- Πες κι άλλες φράσεις που δείχνουν ότι αισθανόμαστε.

Δραστηριότητες

1. Γράψε τι κάνω
(ακούω, γεύομαι, βλέπω, νιώθω, μυρίζω)

Με τα μάτια.....

Με τα αυτιά.....

Με τη μύτη.....

Με τη γλώσσα.....

Με τα δάχτυλα.....

2. Ένωσε τις προτάσεις.

Τρώγοντας ένα μήλο, χρησιμοποιούμε συγχρόνως όλες μας τις αισθήσεις.

Βλέπουμε

τη λεία φλούδα του μήλου με τα δάχτυλά μας.

Νιώθουμε

το λαμπερό χρώμα του μήλου.

Γεύομαστε

το άρωμά του, καθώς το ξεφλουδίζουμε.

Μυρίζουμε

τη γλυκιά γεύση του.

Ακούμε

τον εαυτό μας να μασάει το μήλο. Μιμ!
Νόστιμο!

3. Συμπλήρωσε τις προτάσεις.

Αγκαλιάζουμε τη μητέρα μας και αισθανόμαστε...

Βλέπουμε.....

Νιώθουμε.....

Γεύομαστε.....

Μυρίζουμε.....

Ακούμε.....

Οι λέξεις δεν είναι για να πληγώνουμε

Το ξέρεις ότι χρειάζονται μόνο 24 γράμματα για να φτιάξουμε εκατομμύρια λέξεις; Μερικές λέξεις είναι τοσοδά μικρές: «Έλα!» «Όχι!» «Γεια!». Μερικές λέξεις είναι τόσο πολύ μεγάλες: «Κολοκυθοκεφτέδες», «Σκουληκομυρμηγκότρυπα», «Σαρανταποδαρούσα». Οι λέξεις σε βοηθούν να πεις σημαντικά πράγματα όπως: «Σ' αγαπώ», «Σ' ευχαριστώ που με βοηθάς», «Παρακαλώ». Μερικές φορές οι λέξεις σου ακούγονται δυνατά: «Έτοιμοι; Έρχομαι να σας ψάξω!». Κι άλλες φορές οι λέξεις σου ακούγονται ψιθυριστά: «Σσσ...». Μερικές φορές οι λέξεις σου είναι αστείες: «Ο τζίτζιρας, ο μίτζιρας, ο τζιτζιμιτζιχότζιρας». Μερικές φορές τις τραγουδάς: «Λα, λα, Λα, λα».

Οι λέξεις σου ανήκουν σ' εσένα. Εσύ διαλέγεις τι θα πεις και πώς θα το πεις. Οι λέξεις σου μπορούν να πληγώσουν ή να στηρίξουν τους άλλους. Να μερικές λέξεις που στηρίζουν: «Ας δουλέψουμε μαζί». «Θέλεις να το μοιραστούμε;». «Χαίρομαι που είμαστε φίλοι», «Μπορούμε να παίρνουμε κι οι δύο απο δώ». Να μερικές λέξεις που πληγώνουν: «Όχι, δεν μπορείς να παίξεις μαζί μας», «Τα ρούχα σου είναι χάλια», «Είσαι χαζή», «Φύγε απο δώ πέρα».

Οι λέξεις δεν είναι για να πληγώνουμε. Όταν ακούς λέξεις που σε πληγώνουν, πώς νιώθεις; Ίσως... λυπημένος, θυμωμένη, φοβισμένος, μπερδεμένη, αποδιωγμένη ή κι άλλα συναισθήματα.

Ελίζαμπεθ Βέρντικ

Δραστηριότητες

1. Γράψε λέξεις μικρές:.....

.....

2. Γράψε λέξεις μεγάλες που μπερδεύουν τη γλώσσα σου:.....

.....

3. Γράψε λέξεις που σε βοηθούν να πεις σημαντικά πράγματα:.....

.....

4. Γράψε αστείες λέξεις:.....

.....

5. Γράψε λέξεις που τις λες δυνατά:.....

6. Γράψε λέξεις που τις λες σιγανά:.....

7. Γράψε λέξεις που τις τραγουδάς:.....

8. Χρωματιστή ανάγνωση

Κύκλωσε με κίτρινο μολύβι τις φράσεις που χαμογελούν και με κόκκινο μολύβι τις φράσεις που πληγώνουν.

Συγγνώμη!

Κλείστε το στόμα σας!

Μπορείς να με συγχωρέσεις;

Θα βάλω τα δυνατά μου.

Μπορείς να με βοηθήσεις;

Είσαι χοντρός.

Καλύτερα να μην προσπαθήσω.

Σε παρακαλώ, μη μιλάς έτσι.

Δεν μπορείς να παίξεις μαζί μας.

Όλο κάνεις λάθος!

Πάλι τα θαλάσσωσες, βλάκα!

Έλα να το κάνουμε μαζί

Κατέβα αμέσως από την κούνια.

Αυτό είναι δικό μου.

Δεν θα τα καταφέρω.

Μπορείς να τα καταφέρεις.

Ευχαριστώ!

9. Θυμάμαι και γράφω, όταν πλήγωσα κάποιον (τη μητέρα μου ή τον φίλο μου ή κάποιον που δεν γνώριζα καλά)

πού;.....

.....

.....

πότε;.....

.....

.....

ποιος;.....

.....

.....

τι συνέβη;.....

.....

.....

τι ένιωσα;.....

.....

.....

τι ένιωσε;.....

.....

.....

πώς τελείωσε;.....

.....

.....

10. Γράψε τις λέξεις σε ζευγάρια.

κακία
δυστυχία
καλοσύνη
περηφάνια
ηρεμία
αγάπη
ντροπή
γενναιότητα
ευτυχία
μίσος
θυμός
φόβος

.....

.....

.....

.....

11. Γράψε την ιστορία.

Βρισκόμαστε.....

Τα παιδιά νιώθουν.....

Γιατί.....

Βρισκόμαστε.....

Όλοι νιώθουν.....

Γιατί.....

Βρισκόμαστε.....

Τα παιδιά νιώθουν.....

Γιατί.....

12. Η γλώσσα του σώματος. Το σώμα μας μιλάει. Τι λέει;

Θυμός

Όταν θυμώνω, νιώθω πως υπάρχει ένα ηφαίστειο μέσα στο στομάχι μου έτοιμο να... εκραγεί. Θέλω να κλοτσήσω, να ουρλιάξω και να χτυπήσω τα πόδια μου τόσο δυνατά, που να αρχίσει να τρέμει η γη. Θέλω να αρχίσω να τρέχω και να μη σταματήσω ποτέ.

Όλοι θυμώνουν μερικές φορές. Εγώ θυμώνω όταν κάποιος με κοροϊδεύει ή όταν κάποιος καταστρέφει το κάστρο μου ή όταν με μαλώνουν για κάτι που δεν έκανα.

Δεν είναι κακό να θυμώνω. Είναι κακό όμως να επιτρέπω στο θυμό μου να βλάψει κάποιον.

Όταν θυμώνω, προσπαθώ να κάνω πράγματα με τα οποία θα νιώσω καλύτερα. Παίρνω βαθιές ανάσες... μέσα και έξω ή ξεκουράζομαι στο αγαπημένο μου ήσυχο μέρος. Όταν συζητώ το λόγο που με έκανε να θυμώσω με τη μαμά ή τον μπαμπά μου νιώθω λιγότερο θυμωμένος. Καμιά φορά θυμώνω τόσο πολύ, που ξεχνάω μέχρι και το λόγο για τον οποίο θύμωσα. Κι αυτό με κάνει να γελάω!

Τρεις Μορόνι

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Πώς νιώθει το παιδί που θυμώνει;
- Για ποιους λόγους θυμώνει;
- Είναι κακό να θυμώνει κάποιος;
- Πότε ο θυμός μας μπορεί να βλάψει κάποιον;
- Με ποιους τρόπους ξεθυμώνει το παιδί;

Δραστηριότητες

1. Γράψε για τον δικό σου θυμό.

Όταν θυμώνω, νιώθω.....

.....

.....

Όταν θυμώνω, θέλω.....

.....

.....

.....

Θυμώνω, όταν.....

ή όταν

και όταν

Για να ξεθυμώσω,.....

Η Βαβυλωνία

Μαζεύτηκαν τα παιδιά
στην αυλή να παίξουν.
Τι παιχνίδι άραγε
να πρωτοδιαλέξουν;

Ένας θέλει το κρυφτό,
άλλος την μπερλίνα.
«Παίζουμε κυνηγητό;»
«Όχι. Την ψιψίνα!»

«Μπάλα ας παίξουμε, παιδιά!»
Πόσο φασαρία!
Κι ένας άλλος: «Παίζουμε
τη βαβυλωνία;».

Κι ο μικρός χωρατατζής
πήρε πάλι φόρα:
«Και τι παίζουμε, κουτέ,
τάχα τόσην ώρα;»

Εγώ είμαι η αρχηγός

Η Ντανιέλα η κουνελίτσα βγήκε χαρούμενη στο διάλειμμα. Πολύ της άρεσε το παραμύθι που τους είχε διαβάσει η δασκάλα τους, Τα τρία γουρουνάκια.

Έτρεξε κοντά στους φίλους της, τον Ντιπ, την Νταπ, τη Μάλια και το Φάνι, και τους ρώτησε αν ήθελε να το παίξουν. Τα άλλα κουνελάκια ενθουσιάστηκαν.

- Ωραία! Εγώ θα είμαι η αρχηγός και αποφασίζω να παίξω το λύκο, φώναξε η Ντανιέλα.

- Και ποιος σου είπε πως θέλουμε αρχηγό; Όλοι μαζί θα αποφασίσουμε ποιος θα παίξει το λύκο και ποιος τα γουρουνάκια, είπε ο Ντιπ.

- Εγώ παίρνω τις αποφάσεις. Αν σου αρέσει! του απάντησε πειστωμένα η Ντανιέλα.

- Δε μου αρέσει και γι' αυτό φεύγω από το παιχνίδι, της είπε ο Ντιπ. Ύστερα της γύρισε την πλάτη κι έτρεξε να παίξει μπάλα με κάτι άλλα κουνελάκια.

Ρένα Ρώσση - Ζαΐρη

Δραστηριότητες

- Ποια θα ήθελες να είναι η συνέχεια της ιστορίας;

A. Η Ντανιέλα ήθελε να είναι μόνο αυτή αρχηγός και συνέχεια να διατάζει. Στο τέλος, όλα τα κουνελάκια έφυγαν από το παιχνίδι και η Ντανιέλα έμεινε μόνη.

B. Τα κουνελάκια συμφώνησαν να είναι η Ντανιέλα αρχηγός και να αποφασίζει μόνη της για το παιχνίδι.

Γ. Με τη συμβουλή της δασκάλας κανένα κουνελάκι δεν ήταν αρχηγός και συζητούσαν όλοι μαζί με ποιον τρόπο θα παίξουν το παιχνίδι.

- Γιατί διάλεξες αυτή τη συνέχεια της ιστορίας;
- Τι εμπόδιζε τα κουνελάκια να παίξουν όλα μαζί;
- Έχει συμβεί αυτό στη δική σας παρέα;

Ο μεγάλος θυμός της Νέλης

Μια μέρα η Νέλη θύμωσε. Είχαν σπανάκι για φαγητό και αρνιόταν να το φάει.

- Όχι, όχι πάλι όχι, έλεγε, δε θέλω!

- Αν δε φας το σπανάκι σου, δε θάχεις τίποτε άλλο, έλεγαν οι γονείς της. Τότε η Νέλη αποφάσισε να θυμώσει, να φτιάξει, δηλαδή, ένα θυμό.

Στην αρχή, ήταν ένας τόσο δα μικρός θυμός. Τον είδαν να εμφανίζεται πάνω στο τραπέζι με τα μικρά ποδαράκια του από σπανάκι. Οι γονείς πίστεψαν ότι θα εξαφανιζόταν το ίδιο γρήγορα, όπως εμφανίστηκε, και δε θα τον ξανάβλεπαν πια.

Το αντίθετο όμως! Ο θυμός έμενε στην αυλή. Χοροπηδούσε, χτυπούσε με δύναμη τα πόδια του κάτω κι έκανε θόρυβο. Ένα θόρυβο τόσο μεγάλο, που οι γείτονες έτρεξαν από παντού να δουν τι συμβαίνει. Η Νέλη και οι γονείς της δεν ένιωθαν καθόλου καλά. Ο θυμός γινόταν όλο και πιο ενοχλητικός.

Henriette Bichonnier

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Γιατί θύμωσε η Νέλη;
- Πώς μεγαλώνει ο θυμός;
- Ακούγεται ο θυμός; Με ποιον τρόπο κάνει θόρυβο;

Δραστηριότητες

1. Σκέψου και γράψε τη συνέχεια της ιστορίας.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Θέλεις να διαβάσεις το τέλος της ιστορίας;

Ο μεγάλος θυμός της Νέλης (συνέχεια)

-Ήρθαμε να θαυμάσουμε το θυμό σου, λέει η δασκάλα. Νέλη, εξήγησε στους συμμαθητές σου πώς τον έφτιαξες; Λίγο ενοχλημένη η Νέλη άρχισε να εξηγεί:

- Ε! να, εξαιτίας του σπανακιού...

Οι συμμαθητές της κοιτάχτηκαν, σκούνησε ο ένας τον άλλο με τον αγκώνα του και ξέσπασαν σε γέλια.

-Ένας τόσο μεγάλος θυμός, είπαν, για λίγο σπανάκι; Είναι πολύ αστείο.

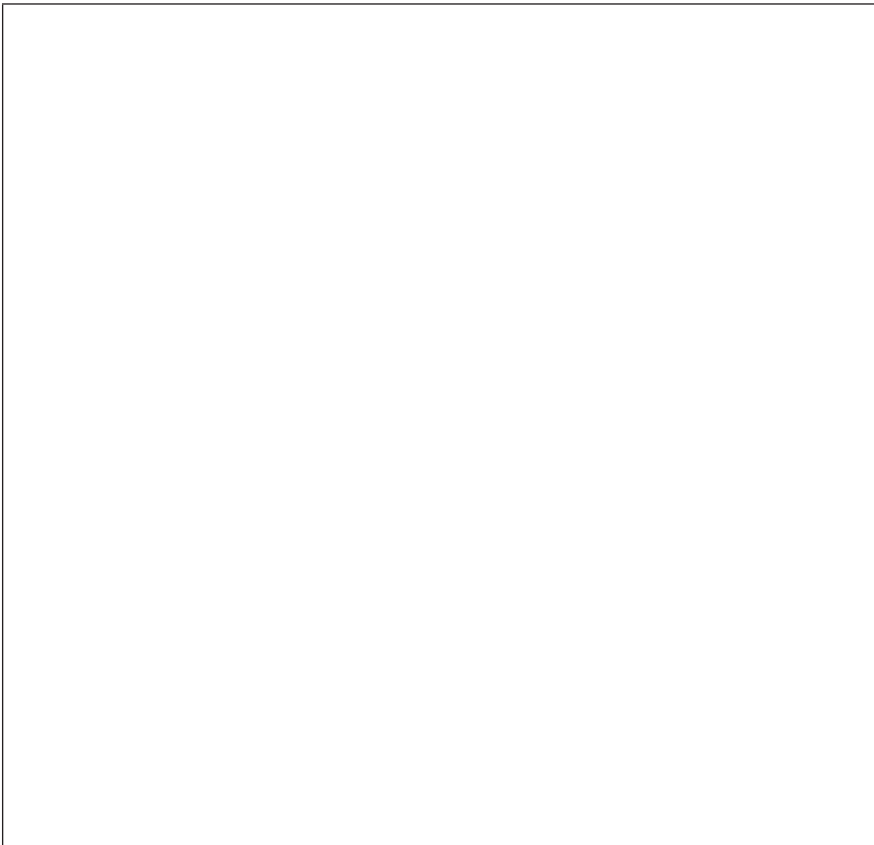
Πραγματικά υπερβολικό. Και γελούσαν, γελούσαν, γελούσαν.

Η Νέλη κοίταξε το θυμό της. Και ξαφνικά τον βρήκε κι αυτή υπερβολικό. Για λίγο σπανάκι δεν άξιζε τον κόπο. Τότε η Νέλη άρχισε να γελά μαζί με τους συμμαθητές και τη δασκάλα της. Ανακουφίστηκε κι ένιωσε καλύτερα.

Ο θυμός όμως δεν ήθελε να τον κοροϊδεύουν και νευρίασε. Άρχισε να χοροπηδάει και να κυλιέται καταγής. Χτυπούσε το έδαφος με τα μικρά του πόδια από σπανάκι. Ξαφνικά, όπως κυλιόταν, να ένα μυτερό πετραδάκι και: Πλουφ! Έσκασε. Τον είδαν τότε να εξαφανίζεται. Δεν υπήρχε πια θυμός.

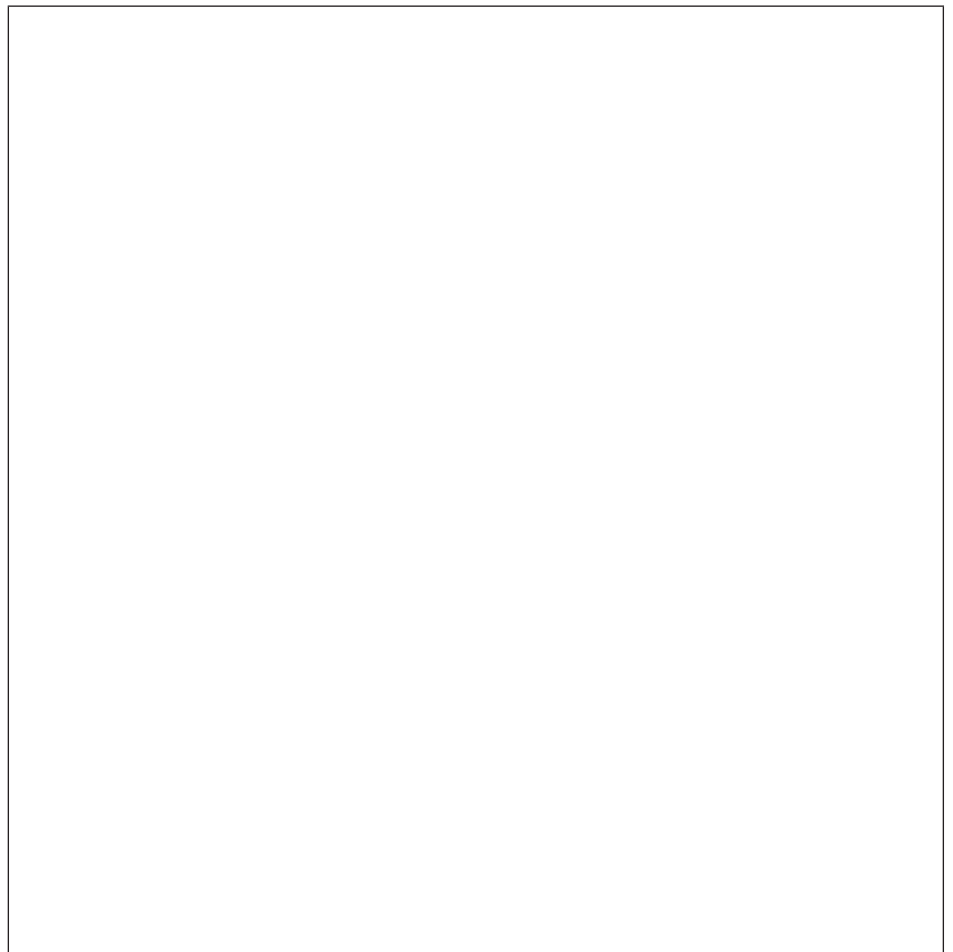
Henriette Bichonnier

Δραστηριότητες

1. Ζωγράφισε αυτό που σου δίνει χαρά.

Ζωγράφισε αυτό που σε φοβίζει.

2. Δείξε τις ζωγραφιές στους συμμαθητές σου και συζητήστε.

3. Η πολιτεία του θυμού και η πολιτεία της ηρεμίας.

«Σε έναν τόπο πολύ-πολύ μακριά από εδώ, αλλά και πολύ-πολύ κοντά μας υπάρχουν δυο πολιτείες. Η πολιτεία του θυμού και η πολιτεία της ηρεμίας».

Πώς νομίζετε ότι είναι αυτές οι πολιτείες; Πώς να είναι τα σπίτια εκεί; Πώς είναι ο ουρανός τους; Τι χρώματα νομίζετε ότι θα έχουν; Γιατί;

Η πολιτεία του θυμού

Η πολιτεία της ηρεμίας

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι νομίζετε ότι ένιωθαν οι άνθρωποι στις δύο πολιτείες;

Η πολιτεία του θυμού

Η πολιτεία της ηρεμίας

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Εσείς πώς νιώθετε, όταν θυμώνετε; Τι κάνετε, όταν θυμώνετε; Τι κάνουν οι άλλοι, όταν θυμώνετε;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Τι γινόταν κάθε φορά που συναντιόντουσαν οι άνθρωποι από τις δύο πολιτείες;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Μια μέρα, λοιπόν, αποφασίσανε να κάνουν μια συνέλευση, για να συζητήσουν όλοι μαζί και να βρουν λύση στο πρόβλημά τους. Τι συζήτησαν σ' αυτήν τη συνάντηση; Ποιες λύσεις βρήκανε;

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Τι άλλο θα προτείνατε να κάνουν, για να ξεπερνούν πιο γρήγορα τον θυμό τους και να ζουν όλοι στην πολιτεία της Ηρεμίας;

.....

.....

.....

.....

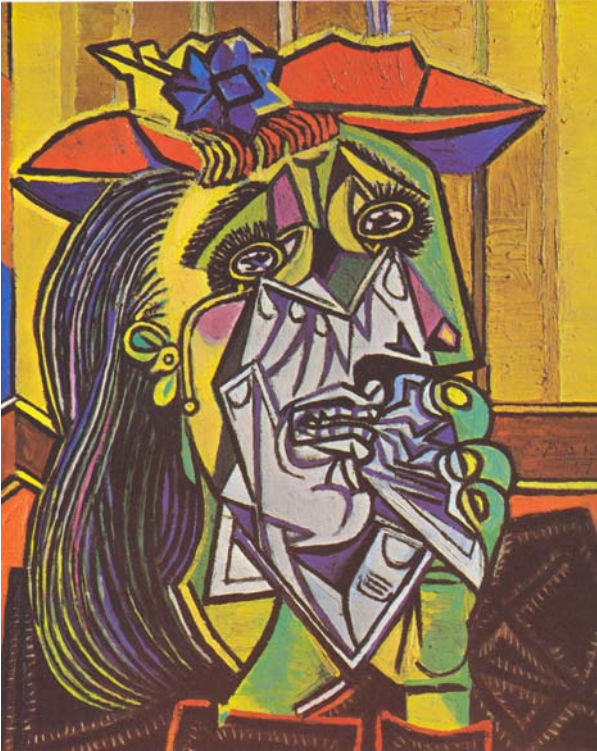
.....

.....

.....

.....

4. Παρατήρησε έναν έναν τους πίνακες ζωγραφικής.

Πικάσο, *Γυναίκα που κλαίει*

Munch, *Η κραυγή*

Ιακωβίδης, *Η αγαπημένη της γιαγιάς*

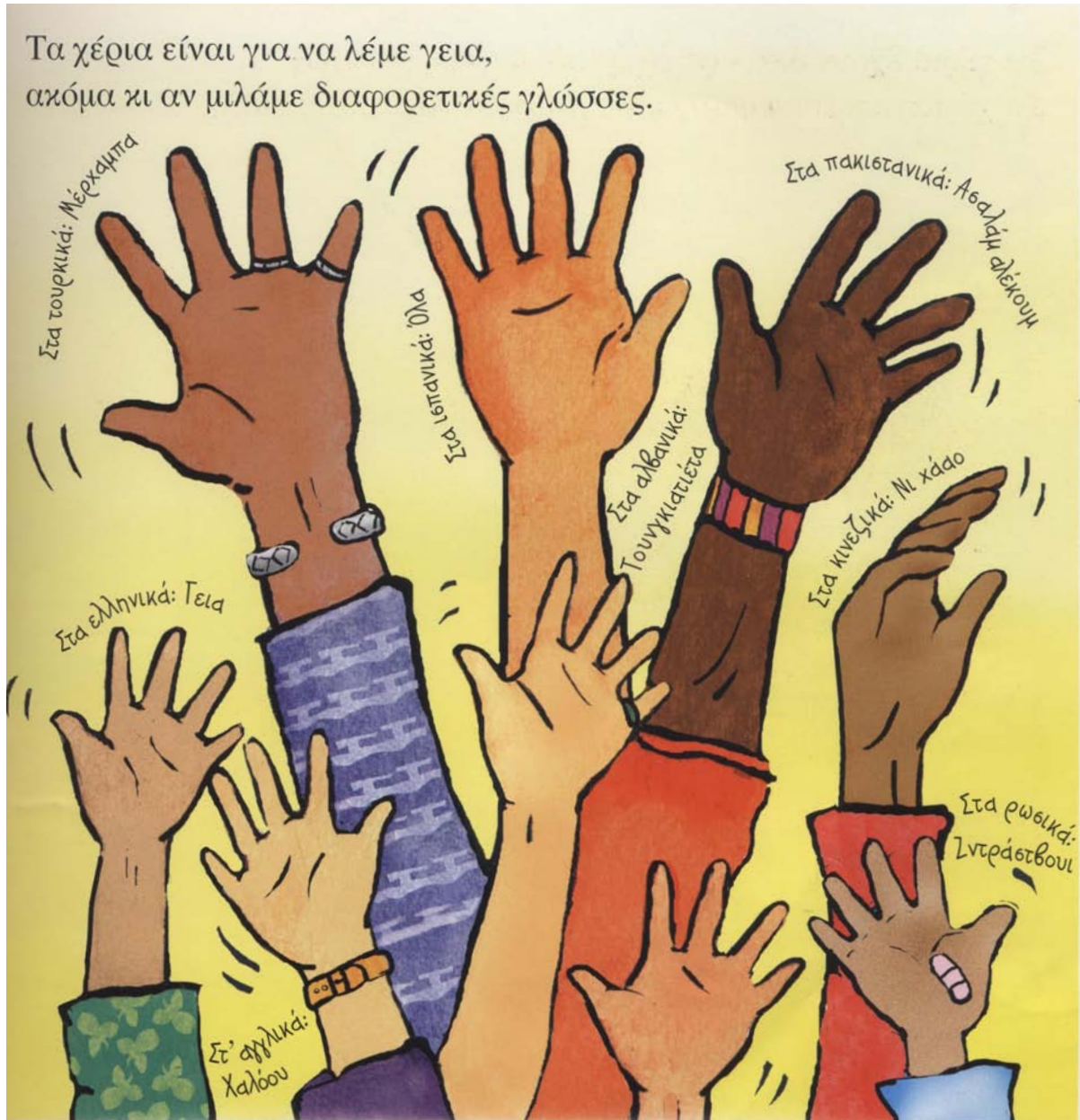
Μονέ, *Η βάρκα του ζωγράφου*

Τι νιώθουν αυτοί οι άνθρωποι. Τι πιστεύετε ότι τους συνέβη; Τι να σκέφτονταν, άραγε, τη στιγμή εκείνη;

Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε

Τα χέρια έχουν διάφορα σχήματα, μεγέθη και χρώματα.

Τα χέρια σου είναι φτιαγμένα, για να κάνουν πάρα πολλά πράγματα.

Μαρτίν Αγκάσι, *Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε*, Μεταίχιμο

Τα χέρια είναι για να χαιρετάμε και να επικοινωνούμε. Μπορείς να χαιρετήσεις έναν φίλο, κουνώντας το χέρι σου. Μπορείς να κάνεις χειραψία, σφίγγοντας το χέρι κάποιου που συναντάς. Όταν κουνάς το χέρι ή κάνεις χειραψία, δείχνεις ότι θέλεις να κάνεις φίλους. Δοκίμασέ το. Σφίξε το χέρι του διπλανού σου.

Δραστηριότητες

1. Γράψε τι μπορούμε να κάνουμε με τα χέρια μας.

Τα χέρια είναι για.....

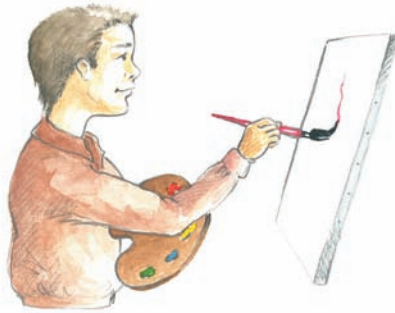
Με τα χέρια μπορείς να.....

Υπάρχει και κάτι για το οποίο τα χέρια δεν είναι φτιαγμένα. Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε. Δεν είναι φιλικό να δέρνουμε. Πονάει. Πώς αισθάνεσαι, όταν κάποιος σε δέρνει; Πονάει το σώμα σου. Πονάει και η ψυχή σου. Πώς αισθάνεσαι, όταν δέρνεις κάποιον; Πονάει το σώμα του. Πονάει και η ψυχή του. «Συγγνώμη».

Τα χέρια δεν είναι ούτε για να σπρώχνουμε ούτε για να τσιμπάμε.

2. Υπάρχουν άλλοι τρόποι, για να ξεσπάσεις. Μπορείς...

Τα χέρια είναι για να παίζουμε, να μαθαίνουμε, να χτίζουμε και να κάνουμε ένα σωρό πράγματα.

Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε. Αυτό δεν είναι σωστό σε καμιά περίπτωση.

Λοιπόν, τι μπορείς να κάνεις, αν εσύ και ο φίλος σου δεν τα πάτε καλά;
Μπορείς να προσπαθήσεις να βρείτε μαζί μια λύση στο πρόβλημα.
Μπορείς να το συζητήσεις. Μπορείς να καθίσεις ν' ακούσεις.
Μπορείς να προσπαθήσεις να καταλάβεις πώς νιώθει ο φίλος σου.
Μπορεί κι ο φίλος σου να προσπαθήσει να καταλάβει πώς νιώθεις εσύ.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διορθώσεις τα πράγματα χωρίς καβγάδες. Σκέψου το.

Κι αν ο φίλος σου φωνάζει, κλωτσάει, σε σπρώχνει ή σε χτυπάει; Δε χρειάζεται να κάνεις το ίδιο.
Μπορείς απλώς να φύγεις.
Μπορείς να βρεις κάτι άλλο να κάνεις ή κάποιον άλλο να παίξεις ή ένα μεγαλύτερο να σε βοηθήσει: «θα μιλήσω στο δάσκαλό μου», «θα ρωτήσω τη μαμά μου».
Μπορείς να πεις στον φίλο σου: «Τα χέρια δεν είναι για να δέρνουμε».

Μαρτίν Αγκάσι

Συζητήστε:

- Τι καλό μπορούμε να κάνουμε με τα χέρια μας, αλλά και τι κακό μπορούμε να κάνουμε με τα χέρια μας;

3. Γράψε για ένα πρόβλημα που είχες με τον φίλο ή τη φίλη σου και, αντί για καβγά, καταφέρατε να βρείτε μια λύση.

Πού; Πότε; ποιοι;.....

.....

.....

Ποιο ήταν το πρόβλημα;.....

.....

.....

Πώς λύθηκε;.....

.....

.....

Τι έγινε στο τέλος;.....

.....

.....

Καληνύχτα και όνειρα γλυκά!

-Καληνύχτα και όνειρα γλυκά! Ναι, καλά. Μια κουβέντα είναι αυτό. Σαν κλείνουν η πόρτα και τα πολλά φώτα, άντε να τα βγάλεις πέρα με τη νύχτα.

Κάθε βράδυ, ο μπαμπάς μου μού διαβάζει μια ιστορία, η μαμά μου με φιλάει στο μέτωπο ή μου λέει μυστικά στο αυτί «σ' αγαπώ γλυκέ μου» κι εγώ μετά πρέπει να αντιμετωπίσω τις σκιές και τη σιωπή. Και δεν είμαι παρά ένα παιδάκι.

Άλλες φορές πάλι, γι' αυτούς δεν είμαι παιδάκι. Όταν πρέπει να ντυθώ για να πάω στο σχολείο ή να κόψω με το μαχαίρι το κρέας μου, είμαι μεγάλος.

- Είσαι μεγάλος πια, Κωνσταντίνε. Μπορείς να το κάνεις και μόνος σου.

Αυτά ακούω. Αλλά τη νύχτα, σας ορκίζομαι, φοβάμαι μόνος μου. Θα προτιμούσα, αν γινόταν, να κοιμόμουνα τη μέρα και να έπαιζα ή να διάβαζα τη νύχτα.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή. Όλα ξεκίνησαν το περασμένο καλοκαίρι, που πήγαμε για διακοπές σ' εκείνο το έρημο πέτρινο σπίτι, δίπλα στη θάλασσα. Τη νύχτα που μ' έβαζαν για ύπνο και λίγο πριν κλείσω τα μάτια μου, άκουγα τους ήχους του παλιού σπιτιού και προσπαθούσα να καταλάβω από πού προέρχονταν. Έτριζαν τα πατώματα; Κάποιος περπατούσε. Η μαμά, ο μπαμπάς ή... κάποιος άλλος, άγνωστος; Κάποιο πουλί έκρωζε στον κήπο; Μήπως ήταν κουκουβάγια ή κανένα άγνωστο κακό πουλί με μεγάλο ράμφος;

Μάταια η μαμά και ο μπαμπάς προσπαθούσαν να μου εξηγήσουν ότι δεν υπήρχε κίνδυνος, γιατί τα πουλιά δεν επιτίθενται χωρίς λόγο, και κανείς άγνωστος δεν πρόκειται να μας κάνει κακό. Εξάλλου, αυτοί ήταν εκεί, έτοιμοι για όλα. Το καλοκαίρι πέρασε με ξενύχτια, με κλάματα, με βραδιές που πέρναγα στο κρεβάτι των γονιών μου, με εφιάλτες.

Α, οι εφιάλτες. Εφιάλτες είναι τα κακά όνειρα. Και τέτοια όνειρα έβλεπα πολλά. Και συνέχισα να βλέπω ακόμα κι όταν άρχισαν τα σχολεία και βρήκα φίλους, και να κάνω παρέες, και να πηγαίνω σε πάρτι, και να παίζω μπάλα.

Κι ενώ προσπαθούσα να το παίξω γενναίος και να περνάω τη νύχτα χωρίς να βάζω τις φωνές ή τα κλάματα, πολλές φορές δεν τα κατάφερα.

Είδαν κι απόειδαν οι δικοί μου, απελπίστηκα κι εγώ.

- Έχει πολύ ζωηρή φαντασία, γι' αυτό φοβάται, έλεγε ο παππούς μου.

Η φαντασία, ξέρετε, είναι χάρισμα, δεν είναι κάτι κακό. Να όμως που σ' εμένα έκανε κακό.

Αργυρώ Πιπίνη

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Τι φοβάται το παιδί της ιστορίας; Υπογράμμισε τις φράσεις του κειμένου που δείχνουν ότι ο Κωνσταντίνος φοβάται.
- Τι νιώθει ο Κωνσταντίνος, όταν φοβάται;
- Τι λένε οι γονείς του στον Κωνσταντίνο, για να μην φοβάται;
- Εσένα σου λένε οι γονείς σου ότι είσαι μεγάλος; Σε ποιες περιπτώσεις;
- Εσύ φοβάσαι; Θυμήσου πότε φοβάσαι.
- Πώς ξεπερνάς τους φόβους σου; Τι κάνεις; Τι σου λένε οι γονείς σου;

Δραστηριότητες

1. «Εφιάλτες είναι τα κακά όνειρα» λέει ο Κωνσταντίνος. Τι είναι όνειρο; Τι είναι εφιάλτης;

Το όνειρο είναι.....

.....

.....

Ο εφιάλτης είναι.....

.....

.....

Ψάξε τώρα στο λεξικό. Τι είναι όνειρο; Τι είναι εφιάλτης;

2. Γράψε το πιο όμορφο όνειρο που έχεις δει.

.....

.....

.....

.....

3. Μόνο όταν κοιμόμαστε, βλέπουμε όνειρα; Όταν είμαστε ξύπνιοι; Γράψε ένα όνειρό σου που θα ήθελες να γίνει πραγματικότητα.

.....

.....

.....

.....

4. Γράψε την συνέχεια της ιστορίας. Τι συνέβη;

Διάβασε τώρα την συνέχεια της ιστορίας

Καληνύχτα και όνειρα γλυκά! (συνέχεια)

Όσπου ένα βράδυ που την άλλη μέρα δεν είχαμε σχολείο ήρθε να κοιμηθεί στο σπίτι μας ο συμμαθητής μου, ο Βασίλης. Ήταν ο καλύτερος μου φίλος, μαζί παίζαμε ηλεκτρονικά, μαζί μπάλα, μαζί πηγαίναμε κινηματογράφο.

Ο Βασίλης έκανε φοβερές πλάκες. Ήταν σκέτο πειραχτήρι. Κατά τις δέκα το βράδυ πέσαμε για ύπνο. Η μαμά μου του έστρωσε το δεύτερο κρεβάτι που υπάρχει στο δωμάτιό μου, με τα ωραία μου σεντόνια Σούπερμαν και πριν μας καληνυχτίσει, μας ρώτησε ποιο φως ν' αφήσει αναμμένο.

- Δε θέλουμε φως, απάντησε ο Βασίλης. Δε φοβόμαστε.

Φαίνεται πως ο Βασίλης δεν είχε φαντασία και γι' αυτό δε φοβόταν το σκοτάδι.

Όταν βγήκε η μαμά απ' το δωμάτιο, ο Βασίλης κι εγώ αρχίσαμε να μιλάμε και να καταστρώνουμε σχέδια για την επόμενη μέρα: θα πηγαίναμε για ποδήλατο, θα βλέπαμε...

- Τι ήταν αυτό; Το άκουσες; Ρώτησα τρομαγμένος το φίλο μου. Κάποιος είναι στο παράθυρο.

- Δεν άκουσα τίποτα, μου απάντησε αυτός. Στη φαντασία σου θα ήταν. Αυτό ξαναπές το. Καλού κακού όμως άναψα το μικρό πορτατίφ που βρισκόταν στο κομοδίνο δίπλα μου.

Οι περισσότερες σκιές στο δωμάτιο έτρεξαν να κρυφτούν, κι εγώ ησύχασα.

- Θέλεις να παίξουμε σινεμά;

Με ρώτησε ο Βασίλης.

- Δεν ξέρω πώς παίζεται.

- Θα σου δείξω.

Και μου έδειξε. Ήρθε δίπλα μου στο κρεβάτι και άρχισε με τα δάχτυλά του να σχηματίζει φιγούρες, που προβάλλονταν σαν σκιές στον απέναντι τοίχο. Έφτιαξε ένα ελεφαντάκι, μια καμηλοπάρδαλη, έναν γέρο σκυφτό και κουρασμένο. Τον μιμήθηκα κι έφτιαξα κι εγώ μια γάτα, ένα ρομπότ, ένα ανοιχτό βιβλίο, έναν άγγελο με φτερά.

Την περισσότερη νύχτα την περάσαμε λέγοντας ιστορίες με σκιές, όπως άλλοι λένε ιστορίες με λέξεις ή ζωγραφιές. Κοιμηθήκαμε το πρωί και ξυπνήσαμε αργά κι από τότε, για να μην τα πολυλογώ, έπαψα ως δια μαγείας να φοβάμαι τόσο πολύ το σκοτάδι. Κι αν κάτι άκουγα ή με τρόμαζε, έβρισκα παρέα: άρχιζα αμέσως να παίζω με τις σκιές και να φέρνω κοντά μου, στο δωμάτιό μου, όποια ζώα ή όποιους ανθρώπους ήθελα για συντροφιά. Το μόνο που φοβάμαι πια είναι μήπως έχασα τη φαντασία μου.

Henri Matisse, *To óνειρο*, 1940

5. Ποιο όνειρο βλέπει η κυρία στη ζωγραφιά;.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

M. Cassatt, *Τα παιχνίδια*.

Τα παιχνίδια μου

- Πόσο μ' αρέσει... το παιχνίδι
- Τραγουδιστά παιχνίδια
- Το αγαπημένο μου παιχνίδι
- Παιχνίδι με τα χρώματα
- Ο Μαξιλαροπόλεμος
- Εικονοπαιχνίδια
- Οδηγίες παιχνιδιού
- Όταν οι μεγάλοι ξαναγίνονται παιδιά
- Τα ψηλά τακούνια
- Τα αθλήματα
- Αγαπημένες συνήθειες
- Ο Χριστάκης λέει...

Πόσο μ' αρέσει... το παιχνίδι

Λατρεύω το παιχνίδι, και να τι μου αρέσει περισσότερο απ' όλα: να σκαρφαλώνω στα δέντρα, να φτιάχνω πράγματα από πλαστελίνη και να προσπαθώ να κάνω μαγικά κόλπα: Άμπρα κατάμπρα!

Μου αρέσει πολύ να μεταμφιέζομαι: Μπορώ να παριστάνω πως είμαι ό,τι μου αρέσει... όπως, ας πούμε, ένας φοβερός και τρομερός δράκος ή ένας βασιλιάς που κυβερνά ολόκληρο τον κόσμο ή μια νεράιδα που μπορεί να πραγματοποιεί κάθε ευχή!

Τρεις Μορόνι

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο παιχνίδι από αυτά που διάβασες, παίζεις κι εσύ μόνος σου;

Δραστηριότητες

1. Γράψε παιχνίδια που παίζεις μόνος σου.

Διασκεδάζω πολύ, όταν παίζω μόνος μου, όμως μου αρέσει ακόμα περισσότερο να παίζω παρέα με τους φίλους μου. Περνάμε πολύ ωραία, όταν παίζουμε στο πάρκο, όπου έχει τόσα πράγματα να κάνεις. Λατρεύουμε να παίζουμε στο χιόνι, ώσπου τα μάγουλά μας να γίνουν κατακόκκινα και να παγώσει η μύτη μας! Τι κρίμα που δεν χιονίζει πιο συχνά!

Το αγαπημένο μας παιχνίδι, όμως, είναι το κρυφτό... στα σκοτεινά! Μόλις βρω κάποιον που κρύβεται, ανάβω τον φακό μου και φωνάζω:

- Κούκου! Σε βρήκα! Και ύστερα γελάμε με την καρδιά μας.

Τρεις Μορόνι

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο παιχνίδι από αυτά που διάβασες, παίζεις κι εσύ παρέα με τους φίλους σου;

Δραστηριότητες

2. Γράψε κι άλλα παιχνίδια που παίζεις με τους φίλους σου.

Μου αρέσει πολύ να παίζω και με την οικογένειά μου. Ο μπαμπάς κάνει πως είναι τίγρης που γρυλίζει, και με κυνηγάει. Μόλις με πιάσει, με γαργαλάει μέχρι να ξεκαρδιστώ. Όταν είμαστε στην εξοχή, παγαίνουμε βόλτα με τα ποδήλατα. Καμιά φορά παίζουμε επιτραπέζια παιχνίδια ή χαρτιά όλοι μαζί. Όταν παίζουμε με τη μαμά και τον μπαμπά, περνάμε υπέροχα και γελάμε πολύ.

Τρεις Μορόνι

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο παιχνίδι από αυτά που διάβασες, παίζεις κι εσύ με την οικογένειά σου;

Δραστηριότητες

3. Γράψε κι άλλα παιχνίδια που παίζεις με τον πατέρα, τη μητέρα, τον παππού ή τη γιαγιά και τα αδέρφια σου.

Όταν παίζω μόνος μου, ή με τους φίλους μου, ή με την οικογένειά μου, νιώθω πως είμαι ασφαλής, χαρούμενος και πως με αγαπούν.

Πόσο μ' αρέσει το παιχνίδι!

Τρεις Μορόνι

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Τι νιώθει ένα παιδί, όταν παίζει μόνος του ή με τους φίλους του ή με την οικογένειά του; Γιατί;

Τραγουδιστά παιχνίδια

Διαβάστε και χαρείτε τα μικρά ποιήματα. Ποιο παιχνίδι περιγράφουν; Οι εικόνες θα σε βοηθήσουν να το βρεις.

Η κουκλίτσα μου η Ντόλη,
που την ξέρουν όλες κι όλοι,
μια δουλειά ποτέ δεν κάνει!
Με το μπλε της το φουστάνι
και με ύφος και τουπέ
κάθεται στον καναπέ.

Ντίνα Χατζηνικολάου

Εμπρός, ένα δυο προσοχή!
Εμένα με λένε Φακή.
Κορμί κορδωμένο,
μουστάκι στριμμένο,
γαλόνια χρυσά και σπαθί.

Βασίλης Ρώτας

Το ποδήλατό μου το 'δες;
Είν' καινούριο... Τι χαρά!
Δες! Οι αστραφτερές του
ρόδες
έχουνε, θαρρείς φτερά.

Ντίνα Χατζηνικολάου

Μες στα τόσα μου παιχνίδια,
τα μικρά και τα μεγάλα,
περισσότερο μ' αρέσει
η χρωματιστή μου μπάλα.

Ντίνα Χατζηνικολάου

Κούνια μπέλα
σύρε κι έλα
Τρέχω πάνω
σ' αεροπλάνο
με τα χέρια
αστέρια πιάνω.

Θέτη Χορτιάτη

Τσου! Τσουφ! Τσουφ!
Και του του του!
πάω ταξίδι με το νου
άστρο άστρο βαγονάκι
παίζουμε αστροτρενάκι
παίρνω ουρανόδρομο
με το σιδηρόδρομο.

Θέτη Χορτιάτη

Το κόκκινο μπαλόνι μου
που μου 'φυγε απ' το χέρι
ακόμα, πάει, ποιος ξέρει;

Κι ο χαρταετός που πέταξε
και δεν τον ξαναείδα
σκάλωσε σε ηλιαχτίδα;

Θέτη Χορτιάτη

Τα μάτια κλείνουν και
μετρούν
από το ένα ως το εννιά.
Παίζουν τα σκολιαρόπαιδα
κρυφτό στην πάνω
γειτονιά.

Νίκος Κανάκης

Χιόνισε και κάναμε
μια άσπρη στίβα τόση.
Τέτοιο χιόνι πούπουλο,
Θεέ μου, να μη λειώσει.

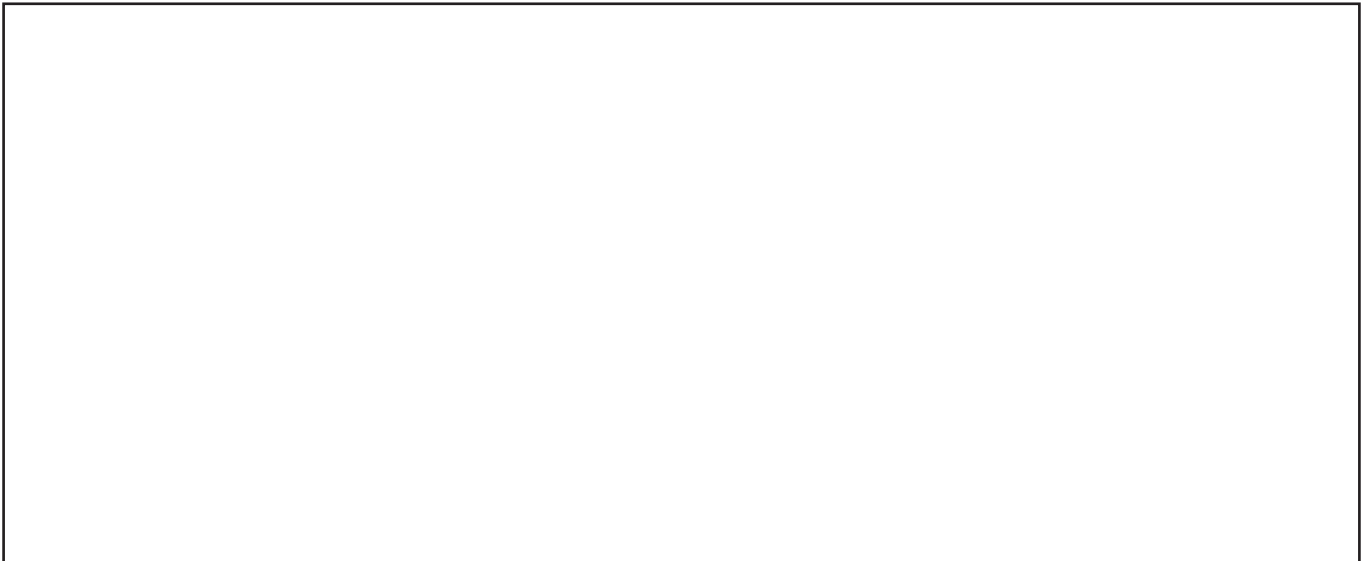
Στέλιος Σπεράντσας

Δραστηριότητες

1. Γράψε μια λίστα με τα δικά σου παιχνίδια.

2. Ζωγράφισε εδώ το αγαπημένο σου παιχνίδι.

3. Παιχνίδια στην αυλή. Ποια παιχνίδια παίζουν τα παιδιά; Πώς παίζονται;

4. Το αγαπημένο μου παιχνίδι

Ποιο είναι.....

Πώς ήρθε σε εμένα.....

Όταν το βλέπω,

Όταν το αγγίζω,

Όταν παίζω μαζί του,

Όταν μιλώ μαζί του,

Όταν το σκέφτομαι,

5. Ποιο παιχνίδι λαχταράει κάθε παιδί; Διάβασε τις προτάσεις και βρες ποιο παιχνίδι ζήτησε για δώρο κάθε παιδί.

Η ... θέλει κάτι που να μπορεί να το αγκαλιάζει, αλλά δεν είναι χνουδωτό.

Ο Γιώργος παίζει παιχνίδια στην οθόνη, αλλά όχι στον ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Η Γεωργία τραγουδάει, αλλά όχι στο ραδιόφωνο.

Ο ... λαχταρά ένα παιχνίδι με ρόδες, αλλά δεν μπορεί να το καβαλικεύει.

Της Νίκης αρέσουν οι φωτογραφίες, αλλά όχι στα βιβλία.

Ποιο παιχνίδι λαχταράς εσύ; Γράψε το εδώ και ζωγράφισέ το μέσα στο κουτί των δώρων.

6. Κάνε μια μικρή έρευνα στην τάξη. Ρώτησε τους συμμαθητές σου τι παιχνίδια έχουν.

Το μαγαζί των παιχνιδιών

Ήξερα κάποιο μαγαζί
Που το τριγύριζαν παιδιά.
Είχε στα ράφια του τα πιο όμορφα παιχνίδια.
Ζώα, πουλιά, κούκλες πολλές,
κούκλες απ' όλες τις φυλές,
με χρυσοκέντητα, παράξενα στολίδια.

Είχε παιχνίδια που δεν τα 'χα δει ποτέ μου.
Τρένα, αυτοκίνητα, αεροπλάνα, φεριμπότ,
μα και πιστόλια -τα παιχνίδια του πολέμου-
και διαστημόπλοια και πυραύλους και ρομπότ.

Έτσι βαλμένα χωριστά
μες στα κουτιά τους τα κλειστά,
τι μοναξιά που νιώθαν, Θε μου, τα παιχνίδια!
Ώσπου μια μέρα ένα παιδί
σχίζει τα χάρτινα κελιά,
πετάει και τ' άθλια τα πιστόλια στα σκουπίδια.

Κι αρχίζουν ξέφρενο χορό, χέρι με χέρι,
αρνιά και λύκοι και λιοντάρια και πουλιά,
πάνω στον ώμο του παιδιού ένα περιστέρι
κι η μαύρη κούκλα με την άσπρη αγκαλιά.

Στο μαγαζί των παιχνιδιών
έλαμψε ο ήλιος της χαράς
κι έγινε ξάφνου ο ουρανός όλος δικός μου!
Κι η πλάση γέμισε πουλιά
κι η πλάση γέμισε παιδιά,
χίλια παιδιά, μύρια παιδιά, ομορφιά του κόσμου!

Ντίνα Χατζηνικολάου

Παιχνίδι με τα χώματα

Στο χωριό μας θα γίνει καινούριος δρόμος. Από το πρωί μια μπουλντόζα ανασηκώνει με τη δαγκάνα της τα χώματα και τα παραμερίζει. Ο χειριστής τραβάει μπρος πίσω το μοχλό και η μπουλντόζα μουγκρίζει. Μπουλντόζα και μπουλντοζιέρης βρίσκονται συνέχεια μέσα σ' ένα σύννεφο σκόνη. Η σκόνη κολλάει πάνω στο ιδρωμένο κορμί του χειριστή, που μοιάζει με μπρούντζινο άγαλμα.

Ως το μεσημέρι όλο εκείνο το φαγωμένο χώμα είχε γίνει ένας τεράστιος σωρός σαν αναποδογυρισμένο χωνί.

Το απόγευμα, όταν η μπουλντόζα σώπασε και κατακάθισε η σκόνη, μαζεύτηκαν τα παιδιά της γειτονιάς, αγόρια και κορίτσια, τα περισσότερα μαθητές του σχολείου. Στην αρχή περπατούσαν γύρω γύρω, σαν να πολιορκούσαν το χωμάτινο κάστρο. Ξαφνικά ο Παντελής, σαν αρχαίος πολεμιστής, πήρε φόρα κι άρχισε ν' ανεβαίνει στην κορυφή. Το χώμα όμως κυλούσε προς τα κάτω, και τα παπούτσια του βούλιαξαν. Στο τέλος τα κατάφερε. Αυτό ήταν. Σε λίγο ο σωρός γέμισε παιδιά, που ανεβοκατέβαιναν απ' όλες τις μεριές σαν ορειβάτες.

Ως το βράδυ χόρτασαν παιχνίδι. Όταν ήρθε η ώρα να το διαλύσουν, κοιτάχτηκαν μεταξύ τους ανήσυχα. Τα παπούτσια, τα ρούχα, ακόμα και τα πρόσωπά τους είχαν πασπαλιστεί από κοκκινόχωμα. Τι να κάμουν Τώρα; Ξεσκονίστηκαν στα γρήγορα κι έτρεξαν στην κοντινή βρύση. Έπλυναν τα χέρια και το πρόσωπό τους, ήπιαν κιόλας να ξεδιψάσουν, τίναξαν και κάμποσες σταγόνες γύρω τους. Ύστερα τράβηξαν για τα σπίτια τους.

Για τα παραπέρα σκεφτείτε και πέστε μου εσείς.

Βελαλίδης, Α. κ.ά.

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Πόσες παραγράφους έχει το κείμενο; Γράψε έναν αριθμό μπροστά από κάθε παράγραφο.
- Πες με λίγα λόγια το παιχνίδι των παιδιών. Σε ποια παράγραφο το λέει;
- Ποια επικεφαλίδα θα έβαζες στο κείμενο;

Δραστηριότητες

1. Ακούς ήχους; Βρες στο κείμενο και γράψε φράσεις όπου ακούγονται μουγκρητά και φράσεις όπου ακούγονται χαρούμενες φωνές και γέλια παιδιών.

μουγκρητά:.....

χαρούμενες φωνές και γέλια παιδιών:.....

2. Βάλτε τις φράσεις στη σωστή σειρά, βάζοντας αριθμούς από το 1 ως το 4.

- Το βραδάκι τα παιδιά ξεσκονίζουν τα ρούχα τους, πλένονται πρόχειρα και γυρίζουν στα σπίτια τους.
- Μια μπουλντόζα ανοίγει δρόμο στο χωριό, σηκώνοντας πολύ σκόνη.
- Εκεί έρχονται και παίζουν τα παιδιά.
- Με τα χώματα που σκάβει γίνεται ένας τεράστιος λάκος.

3. «Για τα παραπέρα σκεφτείτε και πείτε μου εσείς». Σκέψου, πες και γράψε τη συνέχεια της ιστορίας. Τι συνέβη στο σπίτι κάθε παιδιού; Σκέψου και πες μια δυσάρεστη συνέχεια και μια ευχάριστη συνέχεια.

Ο Μαξιλαιοπόλεμος

Όταν οι κάμπιες ξάπλωσαν στα καμπιοκρεβατάκια τους, είχαν όλες μαξιλάρια για τα καμπιοκεφαλάκια τους. Μια σκανταλιέρα κάμπια ξυπνάει τις άλλες με χαρά, μέσα στο σκοτάδι, για μαξιλαιοκαβγά. Δυο κάμπιες τοσοδούλες μαξιλαιοχτυπάνε τις άλλες στις μυτούλες και σιγοτραγουδάνε. Η πιο ψηλή απ’

όλες παίρνει δύναμη και να, με το μαξιλάρι της τις άλλες κοπανά. Οι κάμπιες που ’ναι χαμηλά, τα φύλλα κάνουνε σεντόνι και με τα μάτια ανοιχτά χαίρονται για τα καλά το μαξιλαιοχιόνι.

Μαξιλαιογδούποι στις καμπιοκοιλίτσες, μαξιλαιοχτυπήματα στις καμπιοπλατίτσες. Καμπιοξεκαρδίσματα, γαργαλητά, χαχανητά, ξεφωνητά και ο μαξιλαιοκαβγάς συνεχίζεται μέχρι που...η μαμά κάμπια εμφανίζεται!

- Σταματήστε, φτάνει πια μ’ αυτά τα ανόητα τα πράγματα! Θα τσακωθείτε αληθινά και θα βάλετε τα κλάματα!

Και οι κάμπιες ξάπλωσαν ξανά στα καμπιοκρεβατάκια τους, μ’ ένα μεγάλο μαξιλάρι στα καμπιοκεφαλάκια τους!

Σαμ Μακ Μπράννεϋ – Τζιλ Μπάρτον

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Οι κάμπιες χαίρονται το παιχνίδι τους; Βρες λέξεις στο κείμενο.
- Τι φοβάται η μαμά κάμπια;
- Εσείς παίζετε παιχνίδια που σας αρέσουν, αλλά οι μεγάλοι δεν το αντέχουν;

Δραστηριότητες

1. Περιγράψτε ένα παιχνίδι σας γεμάτο αταξίες. Πώς παίζεται; Τι έκαναν και τι σας είπαν οι μεγάλοι;

(τίτλος).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Εικονοπαιχνίδια

Οι λέξεις κρύφτηκαν πίσω από τις εικόνες. Μπορείς να διαβάσεις τα κείμενα;

Παιχνίδια στη θάλασσα

Είναι καλοκαίρι. Τα παιδιά στη . Είναι πολύ . Μπορούν

να παίξουν με την , να φτιάξουν ωραία ή να σκάψουν την άμμο και

να γεμίσουν τα τους. Θα περπατήσουν στην ακροθαλασσιά και θα μαζέψουν

και

. Η μαμά, καθισμένη κάτω από μια , ξεκουράζεται.

Κοιτάει τα που χοροπηδούν μέσα στα κύματα ή στην άμμο. Τον

η

είναι έρημη.

Παιχνίδια στο βουνό

Έρθε η και τα ξεκίνησαν για το . Τα

των δέντρων πρασίνισαν. Τα μαζέψουν άγρια . Θα παίξουν κυνηγητό και κρυφτό πίσω από τα θα

μαζέψουν άγρια . Θα παίξουν κυνηγητό και κρυφτό πίσω από τα

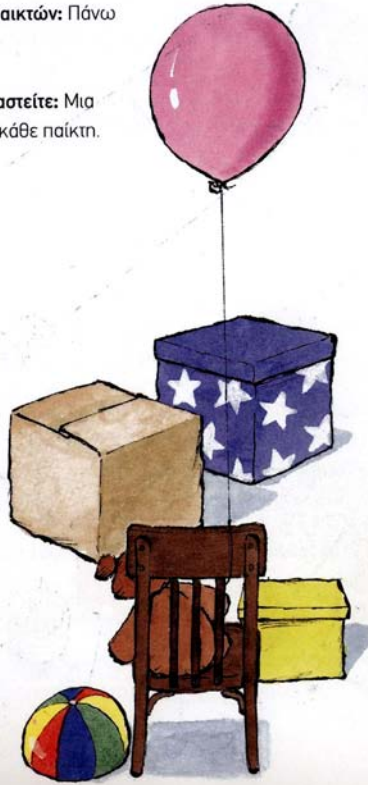
Θα ευχηθούν καλό ταξίδι στις που θα ρίξουν στο .

Οδηγίες παιχνιδιού

Ουρανός, σπηλιά, ημέρα, νύχτα

◆ **Αριθμός παικτών:** Πάνω από δύο.

◆ **Τι θα χρειαστείτε:** Μια καρέκλα για κάθε παίκτη.

1 Τοποθετήστε τις καρέκλες σε κύκλο. Ο αρχηγός του παιχνιδιού στέκεται στη μέση.

2 Οι παίκτες στέκονται όρθιοι μπροστά στις καρέκλες τους. Ο αρχηγός του παιχνιδιού δίνει εντολές τις οποίες οι υπόλοιποι παίκτες πρέπει να ακολουθήσουν:

ουρανός – οι παίκτες κάθονται στην καρέκλα.

σπηλιά – οι παίκτες μπαίνουν κάτω από την καρέκλα.

ημέρα – οι παίκτες στέκονται μπροστά από την καρέκλα.

νύχτα – οι παίκτες στέκονται πίσω από την καρέκλα.

3 Κάθε φορά που κάποιος παίκτης κάνει λάθος, παίρνει έναν βαθμό ποιής. Μόλις συγκεντρώσει κάποιους συγκεκριμένους βαθμούς ποιής, τους οποίους έχετε συμφωνήσει από πριν, θα πρέπει να πληρώσει «πρόστιμο».

Αντί για βαθμούς ποιής, χρησιμοποιήστε κάποια σύμβολα: σε κομμάτια από χαρτόνι κανσόν σχεδιάστε κι από ένα μέρος του προσώπου (ένα μάτι, ένα αυτί κ.λπ.), το οποίο θα κολλάτε στην μπλούζα του παίκτη που έκανε λάθος. Έτσι, όταν κάποιος παίκτης έχει επάνω του κολλημένο ένα ολόκληρο πρόσωπο, θα πρέπει να πληρώσει «πρόστιμο». Σημειώστε τα «πρόστιμα» σε χαρτί, οπότε ο «χαμένος» παίρνει το χαρτί και διαβάζει αυτό που πρέπει να κάνει (π.χ. να τραγουδήσει, να μιμηθεί κάτι κ.λπ.).

Ripoll Oriol, Παιχνίδια για όλες τις εποχές του χρόνου, εκδ. Σαββάλας.

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο είναι το όνομα του παιχνιδιού;
- Πόσοι είναι οι παίκτες;
- Ποια υλικά χρειάζονται;
- Πώς παίζεται;
- Ποιος κερδίζει; Ποιος χάνει;

Δραστηριότητες

1. Παίξτε το παιχνίδι στην αυλή ή όπου αλλού θέλετε, εφαρμόζοντας τις οδηγίες.
2. Μπερδεύτηκαν οι οδηγίες ενός παιχνιδιού. Μπορείς να τις βάλεις στη σειρά με αριθμούς από το 1 ως το 5;

Πόσοι είναι οι παίκτες;

Τι χρειαζόμαστε;

Το όνομα του παιχνιδιού

Ποιος κερδίζει;

Τι κάνουμε:

- 1.
- 2.
- 3.

3. Γράψε τις οδηγίες ενός παιχνιδιού που αρέσει πολύ σ' εσένα και τους φίλους σου.

Το όνομά του

.....

Πόσοι είναι οι παίκτες;

.....

.....

.....

.....

Τι χρειαζόμαστε;

.....

.....

.....

Τι κάνουμε; 1.

.....

.....

.....

.....

.....

Ποιος κερδίζει;

.....

.....

.....

Όταν οι μεγάλοι ξαναγίνονται παιδιά

Την Κυριακή το απόγευμα ήμασταν όλοι έξω στη μικρή μας αυλή. Εκεί που παίζαμε με την αδερφή μου, μπήκε ο θείος ο Κωστής, που είναι και νουνός μου.

- Παιδιά, μας λέει, κοιτάξτε τι σας έφερα! Και με δύναμη δίνει μια στη μπάλα που κρατούσε, πάνω στις πλάκες της αυλής. Μια αληθινή μπάλα, σαν τις μπάλες που παίζουν στα γήπεδα, με τις ραφές της και με τα όλα της! Έτρεξα και την άρπαξα, και μαζί με την μπάλα βρεθήκαμε στην αγκαλιά του θείου Κωστή.

- Παίζουμε, Φανή; είπα της αδερφής μου, κι αμέσως πιάσαμε τις άκρες της αυλής.

Ο πατέρας κοίταζε την μπάλα και δεν τη χόρταινε.

- Ε, και να είχαμε, Κωστή, τέτοιο ωραίο πράμα τότε που ήμασταν παιδιά! Θυμάσαι το πάνινο μπαλάκι που κλοτσούσαμε; Και πάλι πόσα γκολ σου έβαζα!

- Ε, όχι και πιο πολλά από μένα, διαμαρτυρήθηκε ο θείος Κωστής.

- Έλα και τώρα να δεις, άμα θέλεις.

Έτσι πήραν κι οι δυο τους μέρος στο παιχνίδι. Στην αρχή έκαναν τους τερματοφύλακες, και κλοτσούσαμε η Φανή κι εγώ. Αλλά δεν έμειναν ικανοποιημένοι και γρήγορα αλλάξαμε θέσεις.

Σε λίγο όμως ιδροκοπούσαν κι οι δυο και κοντανάσαιναν.

- Ε, σταματήστε πια! φώναξε η μητέρα. Δημήτρη, έχεις και τη μέση σου...

Σε μια στιγμή ο πατέρας έδωσε μια πλάγια κλοτσιά κι η μπάλα έπεσε πάνω στο τζάμι. Όλοι μας νιώσαμε άσχημα, κι ιδιαίτερα ο πατέρας έμοιαζε με μικρό παιδί που το έχουν μαλώσει.

A. Βελαλίδης

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Πες με λίγα λόγια την ιστορία.
- Τι σημαίνει η φράση: «Βρεθήκαμε στην αγκαλιά του θείου Κωστή».
- Τι έπαθαν οι μεγάλοι, παίζοντας με την μπάλα; Γιατί;
- Πώς τελειώνει η ιστορία;
- Πώς συμπεριφέρονται οι μεγάλοι, όταν παίζουν παιχνίδια των παιδιών;

Δραστηριότητες

1. Γράψε μια δική σου επικεφαλίδα για το κείμενο.

.....

.....

.....

.....

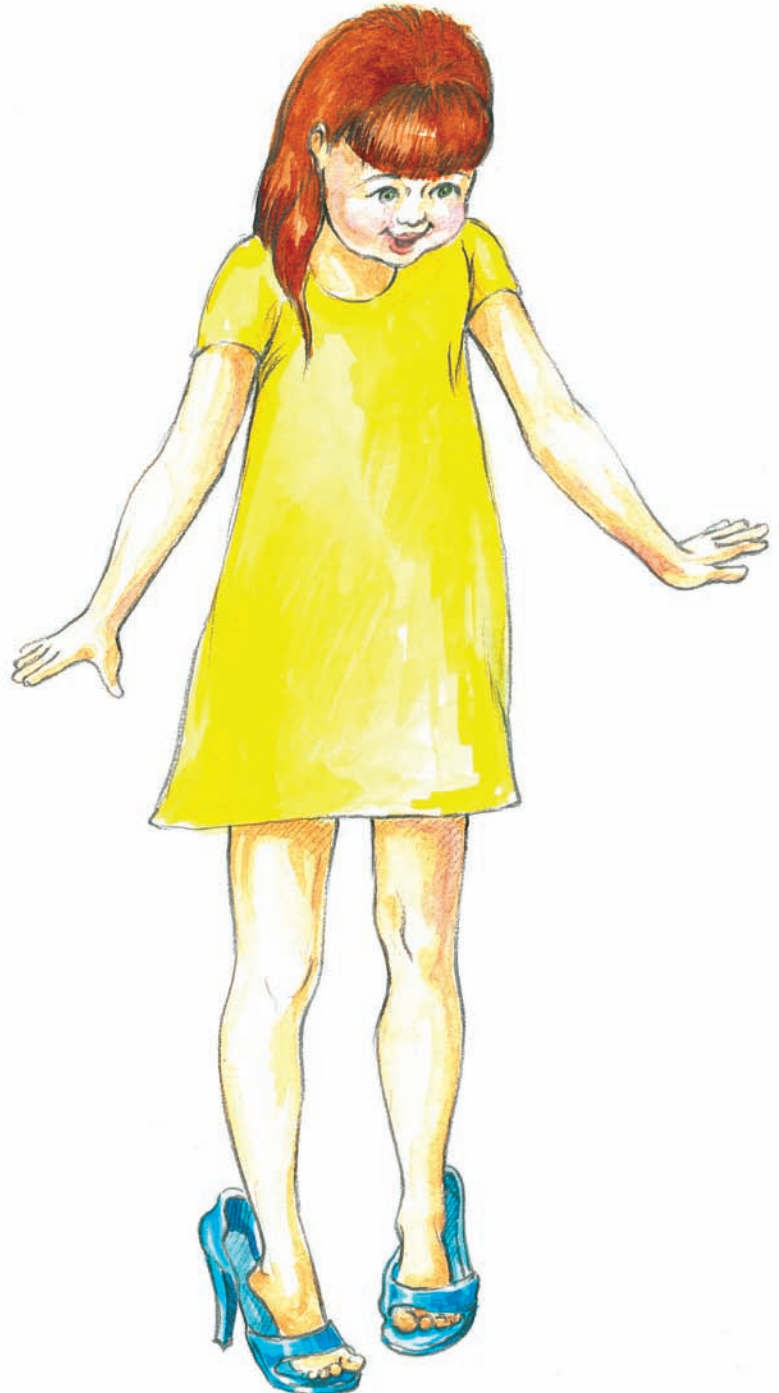
Τα ψηλά τακούνια

Μια άλλη φορά, προσπαθώντας ο πατέρας μου να με ξυπνήσει το πρωί - ήμουν δεν ήμουν 7 χρονών- μου φώναζε από την κάτω τζαμαρία του σπιτιού μας και μου χτύπαγε το πάτωμα.

Μετά από πολλές προσπάθειες αποφάσισα να σηκωθώ. Μπροστά στην ντουλάπα της μητέρας μου βρίσκω τα παπούτσια της. Ήταν καστόρινα πέδιλα, χρώμα καφέ, με πολύ ψηλά τακούνια! Τα φόρεσα! Το πόδι μου έφτασε ως τη μέση της πατούσας. Έσπρωξα τα πόδια και έβγαλα τα δάχτυλά μου έξω έξω και άρχισα να τα καμαρώνω!

Γύριζα μπροστά στον καθρέφτη και κοίταζα και το πίσω μέρος. Σκεφτόμουν ότι δεν ήταν και τόσο ωραίο γιατί περίσσευε πολύ παπούτσι, ενώ το μπροστινό μέρος, που φαίνονταν τα δάχτυλά μου, ήταν όμορφο! Καθώς έκανα όλες αυτές τις σκέψεις και καμάρωνα πόσο ψηλή με έκαναν αυτά τα τακούνια, ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο πατέρας μου. Το τι ένιωσα δεν περιγράφεται! Κατακοκκίνισα, Θα ήθελα να είχα γκρεμιστεί πριν ανοίξει η πόρτα, τον κοίταζα αμήχανη και ντροπιασμένη και αυτά τα δευτερόλεπτα θυμάμαι μου φάνηκαν ώρες ατέλειωτες... Με αρπάζει στην αγκαλιά του και μαζί ξεκαρδιστήκαμε στα γέλια...

Χριστίνα Κουβαρά

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Ποιο παιχνίδι παίζει το κορίτσι της ιστορίας;
- Τι νιώθει το κορίτσι, όταν τη βλέπει ο πατέρας της να φοράει τα παπούτσια της μητέρας της; Τι νιώθει στην αρχή; Τι νιώθει στη συνέχεια;
- Τι έκανε ο πατέρας; Συμφωνείτε με αυτό που έκανε;
- Τι κάνουν τα παιδιά, όταν παριστάνουν τους μεγάλους;
- Τι θα ήθελες να κάνεις από αυτά που κάνουν οι μεγάλοι;

Τα αθλήματα

Δραστηριότητες

1. Δες τις εικόνες και διάβασε τις λέξεις.

τένις

κολύμβηση

ποδόσφαιρο

ιπασία

μπάσκετ

ποδηλασία

ορειβασία

βόλει

2. Βρες τα οκτώ αθλήματα.

Κ	Ο	Λ	Υ	Μ	Β	Η	Σ	Η	Φ	Χ
Η	Ι	Λ	Κ	Μ	Ο	Γ	Π	Ε	Κ	Η
Τ	Ε	Ν	Ι	Σ	Μ	Β	Ο	Λ	Ε	Ι
Α	Σ	Δ	Φ	Κ	Ν	Δ	Δ	Ξ	Λ	Ο
Δ	Ι	Σ	Ο	Γ	Ο	Σ	Η	Π	Α	Ν
Μ	Π	Β	Α	Κ	Ψ	Χ	Λ	Ρ	Σ	Γ
Π	Π	Ο	Δ	Ο	Σ	Φ	Α	Ι	Ρ	Ο
Α	Α	Ξ	Γ	Σ	Δ	Ο	Σ	Φ	Ε	Φ
Σ	Σ	Λ	Γ	Κ	Ε	Σ	Ι	Μ	Δ	Σ
Κ	Ι	Ο	Ρ	Ε	Ι	Β	Α	Σ	Ι	Α
Ε	Α	Ι	Π	Ν	Ε	Λ	Σ	Β	Ο	Ζ
Τ	Ε	Ρ	Τ	Θ	Λ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Α

3. Παρατήρησε τις εικόνες και γράψε προτάσεις, χρησιμοποιώντας τις λέξεις:

κολυμπώ

ποδόσφαιρο

οδηγώ

μπάσκετ

παίζω

τένις

ποδήλατο

Παίζω ποδόσφαιρο.

.....

.....

4. Ένωσε τα αντικείμενα με τα αθλήματα.

Βόλεϊ,

Κολύμβηση,

Ποδόσφαιρο,

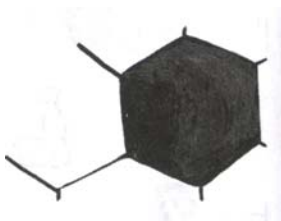
Ιππασία,

Μπάσκετ,

Τένις,

Ποδηλασία

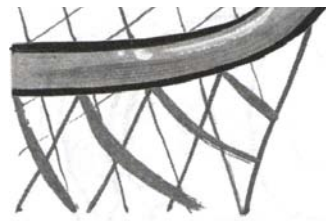
5. Βρες και γράψε τα αθλήματα από τις λεπτομέρειες.

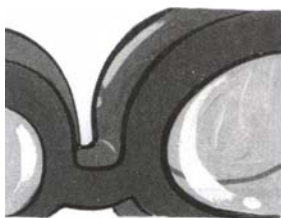
.....

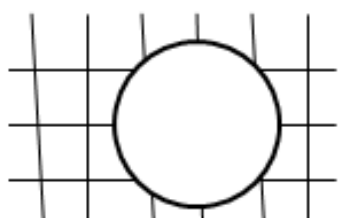
.....

.....

.....

.....

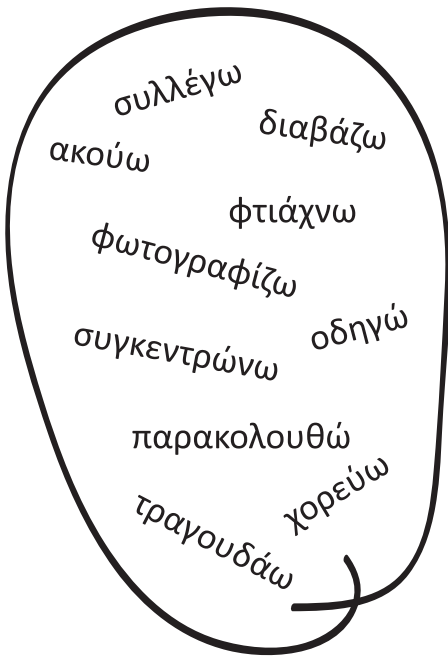

.....

Αγαπημένες συνήθειες

Δραστηριότητες

1. Διάλεξε ένα ρήμα και μια εικόνα, φτιάξε και πες προτάσεις.

2. Τι μ' αρέσει πιο πολύ να κάνω;

Μ' αρέσει να, να.....

και να.....

Πιο πολύ απ' όλα μ' αρέσει να.....

.....

.....

.....

.....

Το χαίρομαι, γιατί.....

.....

.....

Αισθάνομαι.....

.....

.....

.....

3. Ρώτα την οικογένειά σου και τον φίλο σου ή τη φίλη σου, τι τους αρέσει να κάνουν και 😊 τι δεν τους αρέσει να κάνουν 😞. Στη συνέχεια συμπλήρωσε τις προτάσεις.

	ο πατέρας	η μητέρα	ο αδελφός/ η αδελφή	ο φίλος/ η φίλη
διαβάζει βιβλία				
αθλείται				
συλλέγει γραμματόσημα				
βλέπει τηλεόραση				
ακούει μουσική				
διαβάζει εφημερίδα				

Στον πατέρα μου αρέσει

.....

Στον πατέρα μου δεν αρέσει

.....

Στη μητέρα μου αρέσει

.....

Στη μητέρα μου δεν αρέσει

.....

Στον αδελφό μου ή στην αδελφή μου αρέσει

.....

Στον αδελφό μου ή στην αδελφή μου δεν αρέσει

.....

Στον φίλο μου ή στη φίλη μου αρέσει

.....

Στον φίλο μου ή στη φίλη μου δεν αρέσει

.....

Ο Χριστάκης λέει...

Θέλω να παίξω, αλλά πώς;
Όλη τη μέρα καθιστός
ή στο γραφείο ή στο χαλί
ακίνητος ώρα πολλή.

Είναι το σπίτι πληχτικό
χίλια στολίδια και κακό
και πώς φοβούμαι τη ζημιά
για να μη φάω και καμιά

και μόλις πάω να κοιμηθώ
παιχνίδι να ευχαριστηθώ
κάποιος μεγάλος θα μου πει:
Πρόσεχε, φρόνιμα, σιωπή!

Και σταματώ κάθε φορά
κι όλο μου κόβεται η χαρά.
Θέλω να παίξω, αλλά πώς;
Στο τέλος γίνομαι κακός.

Θέτης Χορτιάτη

Συζητήστε:

- Γιατί δεν μπορεί να παίξει ο Χριστάκης;
- Έχεις κι εσύ τις ίδιες δυσκολίες, όταν θέλεις να παίξεις;
- Τι κάνεις, όταν γίνεσαι κακός; Τι κάνουν οι άλλοι γύρω σου;

Γιορτάζουμε

- 28η Οκτωβρίου
- Πολυτεχνείο
- Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά
- Αποκριές - Καθαρή Δευτέρα
- 25η Μαρτίου
- Πάσχα

Η γιορτή του ΟΧΙ

Κάτω απ' τη σημαία
στο σχολειό μπροστά
τα παιδιά γιορτάζουν,
τα Ελληνόπουλα.

Όχι στους τυράννους!
Όχι στη σκλαβιά!
Ζήτω η ειρήνη!
Ζήτω η λευτεριά!

Ύστερα στο ηρώο
στέκουν σιωπηλά.
Κι ακουμπούν στην πλάκα
αγριολούλουδα

Κώστας Καλαπανίδας

Ο Φακής

Εμπρός, ένα δυο, προσοχή
εμένα με λένε Φακή.
Κορμί κορδωμένο,
μουστάκι στριμμένο,
γαλόνια χρυσά και σπαθί.

Η σάλπιγγα τάρα τατά,
σπαθί και ντουφέκι χτυπά,
μπαμ μπουμ το κανόνι,
μπουμ μπαμ το τρομπόνι.
Ποιος βγαίνει σ' εμένα μπροστά;

Γυρεύω παντού τον εχτρό
κι ας είν' αντρειωμένοι σωρό,
γιγάντοι και δράκοι,
θεριά με φαρμάκι,
καπνός μόλις πρόβαλα εγώ.

Βασίλης Ρώτας

Όταν κάνουνε πόλεμο

Όταν κάνουνε πόλεμο
Η γη έχει πονόλεμο
Πονάει η καρδιά της
Και κλαίνε τα παιδιά της
Κι όλο κάνουνε πόλεμο
Κι άντε με τον πονόλαιμο
Τον άρρωστο λαιμό της
Από τον πόλεμό της.
Ενάντια στον πονόλαιμο
Στον πόνο και στον πόλεμο
Υπάρχει μια ασπιρίνη
Άνθρωποι, πέστε: ΕΙΡΗΝΗ

Γιώργος-Μενέλαος Μαρίνος

17 Νοέμβρη 1973

Ντενεκεδούπολη (απόσπασμα για κουκλοθέατρο ή θεατρικό δρώμενο)

Ήλιος: Καλημέρα, παιδάκια! Θέλετε να σας συστηθώ; Είμαι ο ήλιος, όχι αυτός που γνωρίζετε, αλλά ο ήλιος της ντενεκεδούπολης. Η Ντενεκεδούπολη είναι μια πολιτεία αλλιώτικη απ' τις άλλες. Δεν είναι φτιαγμένη από τούβλα, πέτρες, τσιμέντο ή γυαλί. Είναι ολόκληρη φτιαγμένη από ντενεκέδες. Και μένουν σ' αυτή, τι... άλλο; Ντενεκεδάκια. Άδεια, σκουριασμένα, παλιά ντενεκεδάκια. Βρέθηκαν όλα πεταμένα σ' ένα σκουπιδότοπο κι αποφάσισαν να φτιάξουν τη δική τους πολιτεία, για να μένουν μόνα τους και να 'χουν την ησυχία τους.

Ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη
είσαι ωραία καλή
ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη
σε αγαπάμε πολύ.

Ντενεκεδένιος ήλιος και τσίγκινα βουνά
λαμαρινένιες στέγες και χάλκινα στενά.

Ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη
είσαι ωραία τρανή
ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη
σε αγαπάμε πολύ.

Τα μικρά ντενεκάκια σα μείνουν αδειανά
βρίσκουνε δύο σπιτάκια φίλους φαϊ δουλειά.
Ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη

είσαι ωραία τρανή
ντενεκεδούπολη ντενεκεδούπολη
σε αγαπάμε πολύ.

- **Ήλιος** : Ζούσαν όλα πολύ ευτυχισμένα στην Ντενεκεδούπολη, ώσπου μια μέρα, καθώς ετοίμαζαν μία γιορτή, κι ήταν όλα τους πολύ απασχολημένα, άλλος άσπριζε με ασβέστη , άλλος κρεμούσε χρωματιστά λαμπιόνια , άλλος στερώνε τα σημαιάκια κι ενώ η Μηλίτσα κι ο Σαρδέλας κουβέντιαζαν για τη γιορτή , εμφανίστηκε μπροστά τους από το πουθενά ένας τεράστιος ντενεκές από λάδι.. Ανέβηκε σε μια εξέδρα κι άρχισε να φωνάζει!

- **Λαδένιος**: Λαέ μου...

Ο Σαρδέλας κι η Μηλίτσα πήδηξαν ξαφνιασμένοι. Από πού ακούστηκε τόση φασαρία; Ποτέ άλλοτε δεν τον είχαν ξαναδει. Τα άλλα ντενεκεδάκια πλησίασαν κι εκείνα ξαφνιασμένα.

- **Μηλίτσα**: Ποιος είναι αυτός, τι θέλει, τι φωνάζει, ποιος τον κάλεσε;

- **Λαδένιος**: (απτότης) Καταλαβαίνω την έκπληξή σας, τους είπε. Είναι από τη συγκίνηση, που δεν μπορείτε να μιλήσετε. Ήρθα από πολύ μακριά για να σας κυβερνήσω. Χρειάζεστε έναν κυβερνήτη, και δεν υπάρχει καταλληλότερος από μένα!

- **Σαρδέλας** : Μόνοι μας τα καταφέρνουμε μια χαρά!

- **Λαδένιος**: Μ' εμένα αρχηγό θα τα καταφέρνετε δυο χαρές! Χα! χα! χα! Ωραίο αστείο είπα πάλι!

- **Μηλίτσα**: Λοιπόν ..., κύριε δε μας είπατε το όνομά σας!

- **Λαδένιος**: Λαδένιος! Όλοι με φωνάζουν Λαδένιο !

- **Μηλίτσα**: Λοιπόν , κύριε Λαδένιε! Δε χρειαζόμαστε αρχηγό! Κυβερνήτη, όπως είπατε!

- **Λαδένιος**: Φαίνεται, ντενεκεδάκια μου, ότι δε με καταλάβατε καλά! Αποφάσισα να σας κυβερνήσω και θα το κάνω!

- **Μηλίτσα** : Εμείς όμως δε σε θέλουμε!

- **Λαδένιος**: Δε σας ρώτησα αν με θέλετε! Είμαι πιο μεγάλος και θα κάνω ό,τι θέλω! Όποιος δε συμφωνεί θα δοκιμάσει αμέσως πόσο δυνατός είμαι!

- **Ήλιος**: Μάταια προσπάθησαν τα ντενεκεδάκια να τον πείσουν πως είναι μια χαρά μόνα τους και δεν χρειάζονται κανένα να τους κυβερνήσει. Ο Λαδένιος αυτοδιορίστηκε δικτάτορας κι αμέσως άρχισε να τους δίνει διαταγές:

- **Λαδένιος**: - Να μην τραγουδάτε! - Να μη χορεύετε! - Να μη μουρμουρίζετε! - Να μη μιλάτε πάνω από δυο! - Να μην κάνουν φασαρία τα ντενεκεδόπουλά σας! - Να μην πηγαίνετε ταξίδια! - Να μη λέτε το γράμμα Ρ, γιατί δε μ' αρέσει! - Να με κοιτάτε στα φρύδια, όταν τα σηκώνω! - Η μεγαλύτερη γιορτή θα είναι η σημερινή μέρα!

- Αυτά προς το παρόν. Το ταξίδι μου άνοιξε την όρεξη. Σαρδέλα κι εσύ Μηλίτσα, φέρτε μου αμέσως να φάω 30 μήλα, 20 πορτοκάλια, 80 πατάτες, 300 αχλάδια, 18 μπανάνες, 52 μανταρίνια, 60 κεράσια χωρίς κουκούτσια, 36 κουνουπίδια και 48 μελιτζάνες.
- **Ήλιος:** Και, πιστέψτε με, τα έφαγε όλα!

- **Λαδένιος:** Ξυπνήστε με το μεσημέρι για το κανονικό φαί. Και μην φύγετε από κοντά μου για να μου διώχνετε τις μύγες!

- **Ήλιος:** Χωρίς δεύτερη κουβέντα ξαπλώνει κι αρχίζει ένα δυνατό ροχαλητό, που τράνταξε ολόκληρη τη ντενεκεδούπολη! Τα ντενεκεδάκια βρήκαν την ευκαιρία και συγκεντρώθηκαν για να σκεφτούν και να αποφασίσουν όλα μαζί τι θα κάνουν!

- **Μηλίτσα:** Θα μας τρώει το φαί μας!

- **Σαρδέλας:** Θα μας τυραννάει!

- **Βουτυρένιος:** Δε θα μας αφήνει ούτε να παίζουμε!

- **Μηλίτσα:** Πώς θα γλυτώσουμε;

- **Βουτυρένιος:** Να του πούμε να τρώει λιγότερο. Είναι ευγενικός και θα συμφωνήσει.

- **Σαρδέλας:** Χα! Χα! Χα! Ποιος είναι ευγενικός; Ο Λαδένιος; Ας γελάσω!

- **Μηλίτσα:** Αχ! Βουτυρένιε μου, κουτός ήσουν και κουτός παραμένεις! Δε θα πετύχεις τίποτα, καημένε μου με το Λαδένιο!

- **Βουτυρένιος:** Εγώ όμως θα πάω και θα δείτε που θα τα καταφέρω! *Πλησιάζει προς το Λαδένιο που μόλις έχει ξυπνήσει!* Κύριε Λαδένιε! Μήπως μπορείτε να τρώτε λιγότερο;

- **Λαδένιος:** Και γιατί παρακαλώ να τρώω λιγότερο;

- **Βουτυρένιος:** Για να φτάνει για όλους μας το φαί!

- **Λαδένιος:** Δε με νοιάζει καθόλου, αν φτάνει για όλους το φαί! Κι φύγε από δω γρήγορα μικρέ, μη σηκωθώ και σ' αρπάξω!

- **Βουτυρένιος:** Ε, καλά μια κουβέντα είπαμε!

- **Λαδένιος:** Ακόμα εδώ είσαι;

- **Βουτυρένιος:** *Επιστρέφοντας στους φίλους του με κατεβασμένα μούτρα!* Είχατε δίκαιο, φίλοι μου, δεν κατάφερα τίποτα μαζί του! Τι μπορούμε να κάνουμε;

- **ΟΚ μπαμ μπαμ:** Έϊ, λοιπόν brothers, εγώ του βρήκα! Να τουν γκαργκαλάμε, να τουν γκαργκαλάμε μέχρι να δεχτεί αυτά που θέλουμε!

- **Σοφός:** Μα! Έχεις δει κανένα να συμφωνεί με αυτά που θέλεις, γελώντας;

- **ΟΚ μπαμ μπαμ:** Ο, no! Ιγώ δε συμφωνώ! Θα πάω να δοκιμάσου! *Πλησιάζει το Λαδένιο*

κι αρχίζει να τον γαργαλάει!

- **Λαδένιος:** Χα! χα! χα! χι! χ ι! χι! χο! χο! χο! χο! Μπράβο! Μπράβο! Σε διορίζω Αρχιγαργαλητή μου! Θα έρχεσαι κάθε πρωί και θα μου γαργαλάς πρώτα από δεξιά κι έπειτα από αριστερά και μετά θα μου γαργαλάς και τις πατούσες! Σύμφωνα;

- **ΟΚ μπαμ μπαμ:** ok! *Γυρίζει χαρούμενος προς τους φίλους του!*

- **Σαρδέλας:** Τι έκανες, φίλε μου, τα κατάφερες;

- **ΟΚ μπαμ μπαμ:** Ο, no! I' m sorry! Το ξέχασα τελείως, γιατί με διόρισε Αρχιγαργαλητή του!

- **Σαρδέλας:** Και για την υπόθεσή μας, τι έκανες, λοιπόν;

- **ΟΚ μπαμ μπαμ:** Ο, my god! Τίπουτα δεν έκανα! Του ξέχασα!

- **Βουτυρένιος:** -Λοιπόν εγώ το βρήκα. Να του κλείσουμε το στόμα με μαγνήτη, για να μην μπορεί να τρώει. - **Μηλίτσα:** Αχ! Όχι, Βουτυρένιε μου! Είμαστε ντενεκεδάκια και θα κολλήσουμε όλοι με το μαγνήτη!

- **Βουτυρένιος:** Εγώ, όμως θα πάω, θα πάω, θα πάω και θα δείτε!

- **Μηλίτσα:** Ε, πήγαινε, λοιπόν, πεισματάρη! Μόνο κοντά μας να μην έρθεις, καημένε, και κολλήσουμε όλοι!

- **Ήλιος:** Αχ , αυτός ο Βουτυρένιος είναι αγύριστο κεφάλι! Και φυσικά κόλλησαν όλα τα ντενεκεδάκια κι ήταν κολλημένα για πολύ ώρα, ώσπου...

- **Λαδένιος:** Σαρδέλα, Μηλίτσα, που είστε; Φέρτε μου πάλι φαί!

- **Μηλίτσα:** Πάλι;

-**Λαδένιος:** Ο αέρας της ντενεκεδούπολης μου άνοιξε την όρεξη!

Η Μηλίτσα κι ο Σαρδέλας πηγαίνουν το φαγητό!

- **Λαδένιος:** Μμμμμμμμ! *Μουρμουρίζει ικανοποιημένος καθώς τρώει!*

- **Ήλιος:** Τα ντενεκεδάκια απελπισμένα έβλεπαν το Λαδένιο να κατεβάζει τεράστιες ποσότητες φαγητού και μάλιστα έτρωγε τόσο πολύ φαγητό, που μπορεί να χόρταινε ολόκληρη η ντενεκεδούπολη σε μια εβδομάδα! Αυτό συνεχίστηκε για πολύ καιρό ακόμη. Ο Λαδένιος έτρωγε, έπινε του σκασμού, διέταζε και λογαριασμό δεν έδινε σε κανένα. Τα ντενεκεδάκια αγανακτισμένα άρχισαν να σκέφτονται τρόπους για να απαλλαγούν από το στυγνό αυτό δικτάτορα. Διαταγές , διαταγές, διαταγές...

- **Λαδένιος:** -Να διώξε μακριά όλα τα μικρά ντενεκεδάκια! Κάνουν φασαρία και με ενοχλούν! -Να φυσάτε δυνατά, να φεύγουν τα σύννεφα! Θέλω να βλέπω τον ήλιο! - Από εδώ και μπρος όλα τα κορίτσια να φοράτε καφέ φιόγκους κι όλα τα αγόρια καφέ

παντελόνια!

- **Μηλίτσα:** ι θα κάνουμε τώρα! Κι εμένα δε θα μου πάει καθόλου ο καφέ φιόγκος! Τι λέτε, παιδιά; (Ψιθυριστά)

- **Σαρδέλας:** Ελάτε όλοι στο σπίτι μου απόψε! Έχω κάτι να σας πω! (Ψιθυριστά)

- **Σοφός:** Έχω ένα σχέδιο! Ένα μυστικό σχέδιο! Χρειάζονται όμως δυο παλικάρια! Ποιοι θέλουν να έρθουν;

- **Σαρδέλας:** Εγώ, εγώ!

- **Μηλίτσα:** Κι εγώ! Κι εγώ! Τι έχεις στο μυαλό σου;

-**Σοφός:** Βγάζει από την τσέπη του δύο ανοιχτήρια από κονσέρβες . Μ' αυτά τα εργαλεία, που τα έχουμε δοκιμάσει όλοι, θα επιτεθούν ο Σαρδέλας και η Μηλίτσα στο Λαδένιο. Εγώ, σκέφτομαι να τον τρομάξουμε μόνο και να φύγει από την πολιτεία μας!

- **Σαρδέλας:** Εγώ λέω να τον κάνουμε πίτα!

- **Μηλίτσα:** Εγώ, λέω να τον διώξουμε μόνο!

- **Σαρδέλας:** Όχι, πίτα, πίτα, πίτα! Εσείς, παιδιά, τι προτιμάτε; Σκεφτείτε καλά, πριν απαντήσετε!

Η Μηλίτσα κι ο Σαρδέλας πλησιάζουν το Λαδένιο, ενώ αυτός κοιμάται!

- **Λαδένιος:** Γιατί με ξυπνάτε; Τι θράσος είναι αυτό;

- **Σαρδέλας:** Άκου καλά, λοιπόν κι απάντησέ μας! Φεύγεις τώρα αμέσως από τη Ντενεκεδούπολη;

- **Λαδένιος:** Και γιατί να φύγω; Περνάω καλά εδώ πέρα! Διατάζω, τρώω καλά, δεν πάω πουθενά! Χαζός είμαι να φύγω;

- **Σαρδέλας:** Τότε, λοιπόν κι εμείς θα σε κάνουμε πίτα!

- **Μηλίτσα:** Έτσι, που είσαι φουσκωμένος από το πολύ φαί, ούτε ένα βήμα δε θα μπορέσεις να κάνεις!

- **Ήλιος:** Και πραγματικά σε λίγη ώρα ο Λαδένιος δεν είναι τίποτα περισσότερο από έναν πατημένο τενεκέ! Μαζεύτηκαν τότε όλα τα ντενεκεδάκια της Ντενεκεδούπολης και ζητωκραύγαζαν, σηκώνοντας στους ώμους τους τη Μηλίτσα και τον Σαρδέλα, τα πιο γενναία παλικάρια της πολιτείας τους! Και ξέρετε τι φώναζαν, παιδάκια, τα ντενεκεδάκια όλα μαζί;

ΖΗΤΩ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ!

ΖΗΤΩ Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

Χριστούγεννα - Πρωτοχρονιά

Οι Μάγοι

Απ' τα πέρατα της γης
ξεκινάμε μάγοι εμείς
μ' οδηγό μας έν' αστέρι
που το φως του θα μας φέρει
μπρος στον ήλιο, μπρος στο θάμα
και τους τρεις εμάς αντάμα.

Λαμπερή σαν ηλιαχτίδα
της καρδιάς μας η ελπίδα
δισταγμούς και φόβους διώχνει
στο ταξίδι αυτό μας σπρώχνει
και μας πάει, όλο μας πάει
στη Βηθλεέμ μας οδηγάει.

Μαρία Γουμενοπούλου

Η φάτνη

Εζωγράφισα μια φάτνη
σαν μικρή, ζεστή φωλιά,
με αρνάκια γύρω γύρω,
μέσα σ' όμορφη σπηλιά.

Κι έβαλα ψηλά να λάμπει
ένα αστέρι μαγικό.
Τα Χριστούγεννα να πάμε
στο νεογέννητο Χριστό.

Βασίλης Χαρωνίτης

Χριστούγεννα

Χριστούγεννα ξημέρωσαν
η πιο μεγάλη μέρα,
τα σήμαντρα σημαίνουνε
το λένε στον αγέρα.

Οι χριστιανοί γιορτάζουνε
στην εκκλησιά πηγαίνουν
κι απ' του Χριστού τη γέννηση
την πίστη τους θερμαίνουν.

Ε. Φίκα

Χριστούγεννα

Μην ξέρετε γιατί
χαίρεται η καρδιά μας;
Μην ξέρετε γιατί
γελούν τα πρόσωπά μας;

Απόψε βράδι, βράδι
γεννήθηκε ο Χριστούλης!
Απόψε βράδι, βράδι
γεννήθηκε ο Θεούλης!

Μετάφραση: Μ. Βάρβογλη

Ελάτε στο τραπέζι μας

Ελάτε στο τραπέζι μας απόψε,
για τη χαρά να κάμομε μια θέση.
Την πίτα μας, πατέρα, τώρα κόψε,
να ιδούμε το φλουρί σε ποιον θα πέσει.
Κι ας μένει έτσι στρωμένο απόψε, ας μένει,
κι η σόμπα μας ας καίει εκεί στο πλάι.
Απόψε, με την κάπα χιονισμένη,
θα 'ρθει κι ο Αϊ-Βασίλης για να φάει.

Στέλιος Σπεράντζας

Ο Αϊ-Βασίλης

Με τη νέα τη χρονιά
περιμένουν τα παιδιά
τα παιγνίδια τα πολλά
τ' Αϊ-Βασίλη τα καλά
στη σακούλα την παλιά.

Φτάνει πάντα γελαστός
σ' όλους είν' αγαπητός
με τρενάκια σε κουτιά
κούκλες με ξανθά μαλλιά
αυτοκίνητα πολλά.

Γερμανική μελωδία

Άγιος Βασίλης φτάνει

ΠΑΙΔΙΑ:

Άγιος Βασίλης φτάνει πόσο η καρδιά χτυπά
και δώρα θε να κάνει σ' όσα παιδιά αγαπά.

ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ:

Κι αν φτάνω κουρασμένος, με το κορμί σκυφτό,
ξανά είμαι φορτωμένος φορτίο ζηλευτό.

ΠΑΙΔΙΑ:

Για πάντα σ' αγαπούμε του κόσμου τα παιδιά
και δώρα καρτερούμε μ' ολόχαρη καρδιά.

ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ:

Τα δώρα που εγώ σέρνω μαζί μου από μακριά
για ποιον άλλον τα φέρνω παρά για σας παιδιά;

ΠΑΙΔΙΑ:

Καλώς τον Αϊ-Βασίλη χαρά σ' εμάς παιδιά,
καμιά δεν είναι, φίλοι, γλυκύτερη βραδιά.

ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ:

Παιδιά καλώς σας βρήκα κι εφέτος πάλι εδώ·
κανένα δεν αφήκα που να μη θυμηθώ.

Μουσική: Δημήτριος Αργυριάδης

Αποκριές - Καθαρή Δευτέρα

Αποκριές

Τις Αποκριές θα ντυθώ
και κρυφά θα στολιστώ,
με μπαστουνάκι και γυαλιά
και με ψεύτικα μαλλιά.

Και στο σπίτι θα με δούνε,
όλοι θα με φοβηθούνε
και θα πούνε: Μα αυτός
μασκαράς είναι σωστός.

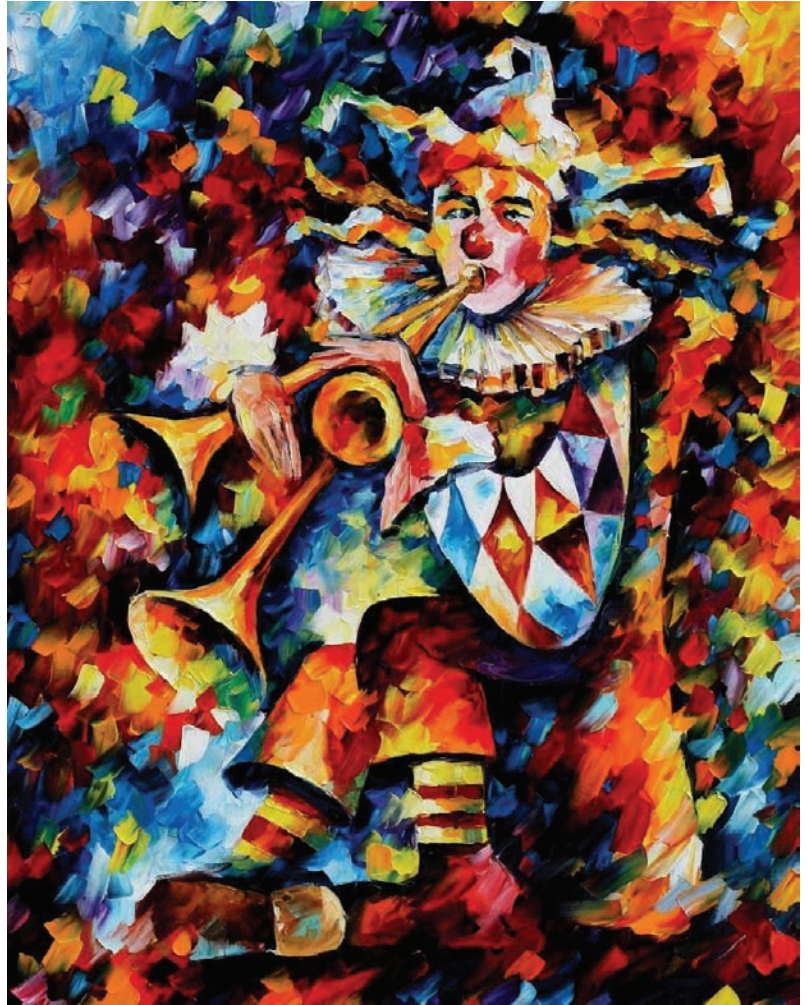
Βασίλης Χαρωνίτης

Η τρελή Αποκριά

Η τρελή Αποκριά
με τα γέλια, τη χαρά,
τους χορούς και με τ' αστεία,
παρδαλή μοιάζει κυρία.

Διασκέδαση σκορπά
και στους δρόμους τριγυρνά
μ' αρλεκίνους, κολομπίνες,
πιερότους και γιατρίνες.

Βασίλης Πιέρρος

Leonid Afremov, *Clown*, λάδι σε καμβά, 2011.

Μπροστά στη θάλασσα

Πέρασε κι η Αποκριά. Ήρθε η Καθαρή Δευτέρα. Σήμερα όλοι γιορτάζουν. Άντρες και γυναίκες, αγόρια και κορίτσια, όλοι κατέβηκαν στο γιαλό.

Ωραία που είναι! Θα μείνουν όλη την ημέρα έξω, μπροστά στη θάλασσα.

Πόσα παιδιά παίζουν στην ακρογιαλιά! Ρίχνουν στη θάλασσα βαρκούλες και караβάκια με άσπρα, κάτασπρα πανιά. Δέτε τα, πώς γλιστρούν απάνω στο νερό!

Ξαπλωμένος ο Βελής βλέπει τα παιγνίδια, κι περιμένει να στρωθεί το τραπέζι.

«Σήμερα θα φάω μόνο τρυφερά κόκαλα. Τα σκληρά θα τ' αφήσω για τη Χιόνα, την ψιψίνα.» Έτσι λέει ο Βελής, και περιμένει.

Ήρθε το μεσημέρι. Να, τώρα όλοι τρώνε. Μα ο Βελής δε βρίσκει κόκαλο κανένα. Ζητά εδώ, ζητά εκεί, πουθενά κόκαλο!

«Ίσως βρω παραπέρα. Ας είναι και σκληρό. Δεν πειράζει.» Έτσι συλλογίζεται ο Βελής, και πάει σ' άλλα τραπέζια. Ζήτησε παντού, μα πουθενά δε βρήκε κόκαλο κανένα. Ο Βελής θύμωσε τότε. Γύρισε στο σπίτι νηστικός κι άρχισε να γκρινιάζει με την ψιψίνα.

Από το Το Αλφαθητάρι με τον Ήλιο

Οι χαρταετοί

Τρέχουμε στην πλαγιά με τους χαρταετούς,
κι αυτοί σηκώνονται περήφανοι
κι όλο ανεβαίνουν ψηλά στον ουρανό.
Νάτοι, τώρα συναγωνίζονται
τους πελαργούς!
Τους βλέπουν τα πουλάκια και ζηλεύουν
τα χρώματα, τις μακριές ουρές.
Τους βλέπουν τα γεράκια κι απορούν
πώς δίχως πόδια και φτερά
τόσο ψηλά πετάνε.

Βούλα Αρβανιτίδη

Μυταράς, Χαρταετοί, 2001.

Ο χαρταετός

Ψηλά πετά και μου γελά
κι εκεί, στα σύννεφα μιλά.
Γερά το σπάγγο του κρατώ.
Αχ, πώς ν' ακούσει ό,τι του πω;

Χαρταετέ, θέλω κι εγώ
μαζί μ' εσένα ν' ανεβώ.
Να δω κορφές, καμπαναριά,
να δω τ' αρνάκια στην πλαγιά.

Βασίλης Χαρωνίτης

25η Μαρτίου 1821

Το κλεφτόπουλο

Χορεύουν τα κλεφτόπουλα,
γλεντάνε τα καημένα.

Κι ένα μικρό κλεφτόπουλο
δεν τρώει, δεν τραγουδάει,
μόν' τ' άρματα συγύραγε
και το σπαθί τροχάει.

Δημοτικό

Σήμερα έχω μια χαρά!
Έρθε και μένα η σειρά
να γίνω τσολιαδάκι.
Για της πατρίδας τη γιορτή
να η φουστανέλα μου η λευκή,
το κόκκινο φεσάκι.

Λεβέντικα θα περπατώ!
Με τι καμάρι θα κρατώ
τη γαλανή σημαία...
Και τα χεράκια θα χτυπώ
για σε που τόσο αγαπώ
πατρίδα μου ωραία!

Ντίνα Χατζηνικολάου

Δ. Τσόκος, *Ο Όρκος του Φιλικού Κολοκοτρώνη*, 1849.

Κλεφτόπουλα

Μάνα μου τα, μάνα μου τα κλεφτόπουλα
τρώνε και τραγουδάνε, άιντε πίνουν και γλεντάνε.

Μα ένα μικρό, μα ένα μικρό κλεφτόπουλο
δεν τρώει, δεν τραγουδάει, βái δεν πίνει, δε γλεντάει.

Μόν' τ' άρματα, μόν' τ' άρματά του κοίταζε
του ντουφεκιού του λέει «γεια σου Κίτσο μου λεβέντη.

Ντουφέκι μου, ντουφέκι μου περήφανο
σπαθί ξεγυμνωμένο μια χαρά 'σουν το καημένο».

Δημοτικό

Πάσχα

Αναστάσιμη Προσευχή

Χριστός Ανέστη εκ νεκρών
Θανάτω θάνατον πατήσας
Και τοις εν τοις μνήμασι
Ζωήν χαρισάμενος

Αναστάς ο Ιησούς
Από του τάφου
Καθώς προείπεν
Έδωκεν ημίν
Την αιώνιον ζωήν
Και το μέγα έλεος.

Δ. Θεοτοκόπουλος,
Ο Ιησούς αίρων τον Σταυρό
του μαρτυρίου, 16ος αιώνας.

Πασχαλιά

Έρθε πάλι η Πασχαλιά
με αγάπη, με φιλιά,
με αυγό και με αρνί.
Χαίρετε, Χριστιανοί!

Τι φορέματα καλά,
τι γλυκίσματα πολλά,
τι τραγούδι και φωνή!
Χαίρετε, Χριστιανοί!

Αλέξανδρου Κατακουζηνού

Πάσχα στο χωριό

Νύχτα βαθιά, μα του χωριού
γεμάτη η εκκλησιά
έξω το φως του φεγγαριού,
μέσα φωτοχυσία.

-Χριστός Ανέστη! με φωνή
κράζει ο παπάς μεγάλη.
-Χριστός Ανέστη, χριστιανοί,
όλος ο κόσμος ψάλλει.

Και μπαμ! Και μπουμ! οι τουφεκιές
και της καμπάνας χτύποι.
Ω, τι στιγμές αυτές γλυκές,
πώς φεύγει κάθε λύπη!

Κι αρχίζει τώρα να φωτά
κι όλοι γοργά πηγαίνουν
εκεί, που αυγά κι αρνιά ψητά
στρωμένα τους προσμένουν.

Νίκος Χατζηδάκης

Το κόκκινο αυγό

Κόκκινο αυγό βαμμένο
τι χαρά σαν το κρατώ,
στα παιδιά κι εγώ πηγαίνω
να τσουγκρίσουμε μ' αυτό.

Τα παιδιά μ' έχουν τρομάρα
που τους σπάζω τα αυγά.
«Δεν πειράζει», λένε άλλα
Κι άλλα λέν': «Χρόνια πολλά».

Σ. Φελούρη

Mary Cassatt, *Παιδιά παίζουν στην παραλία*, 1884

Ζήτω το Καλοκαίρι

- Άστρα, γρύλοι και κουδούνια
- Μια μέρα στη θάλασσα
- Η χελωνίτσα Καρέττα-Καρέττα και το παλιό Φολκσβάγκεν

Άστρα, γρύλοι και κουδούνια

Ο Φάνης άνοιξε τα μάτια του. Από κάποιες τρύπες της καλύβας βλέπει ουρανό και καταλαβαίνει πως είναι ακόμη νύχτα. Μα δυσκολεύεται να κοιμηθεί άλλο. Ντύνεται και γλιστράει έξω από την καλύβα· θέλει να δει τη νύχτα στο δάσος. Κάθισε εκεί απέξω καταγής.

Πρώτη φορά είδε τόσο βαθύ ουρανό. Πόσα άστρα! Ήταν σαν αμέτρητο χρυσό μελίσι, πού χύθηκε ψηλά κι έβοσκε. Άστρα πολλά εδώ, άστρα λίγα παρακάτω. Κάπου δυο μαζί. Κάπου ένα μοναχό, σαν ξεχασμένο. Πέντ' έξι άστρα μαζί, σαν κλαράκι. Νάναι η πούλια; Στη μέση τ' ουρανού, από πάνω από το Φάνη, ένα λευκό ποταμάκι χυνόταν ήσυχα από το βοριά στο νότο· κυλούσε μυριάδες μικρά άστρα, λευκά σαν ανθούς.

Μέσα στο δάσος αμέτρητοι γρύλοι τραγουδούσαν κι έλεγαν όλοι το ίδιο τραγούδι. Από πέτρες, από τρύπες της γης έβλεπαν την αστροφεγγιά οι μικροί τραγουδιστάδες και την κελαηδούσαν. Κι ύστερα ακούστηκαν μακριά τα κουδούνια των κοπαδιών. Είναι οι βλάχοι. Δικό τους θα είναι το μεγάλο κοπάδι, πού βόσκει. Άκου πόσα κουδούνια!... Μικρά, μεγάλα, ψηλά, βαθιά, γλυκά, βραχνά. Κουδουνίσματα πολλά όπως τ' άστρα, όπως ο γρύλοι. Κι έξαφνα να πράσινο άστρο, σα να ήταν πολύ χαρούμενο, άναψε, χύθηκε ανάμεσα στ' άλλα και χάθηκε... Τι ωραία νύχτα.

Ο Φάνης ένιωσε ψύχρα και μπήκε μέσα να πλαγιάσει. Μα και σκεπασμένος έβλεπε την αστροφεγγιά. Του φαίνονταν όλα εκείνα τ' άστρα δικά του. Κανέννας από τους άλλους δεν τα είχε δει.

Αποκοιμήθηκε ακούγοντας τα κουδούνια.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Η ιστορία που διηγείται ο Φάνης συμβαίνει στο βουνό ή στη θάλασσα; Πώς το κατάλαβες;
- Ποια εποχή του χρόνου συμβαίνει η ιστορία;
- Είναι μέρα ή νύχτα;
- Ποιους ήχους ακούει ο Φάνης αυτή τη νύχτα;
- Εσύ ποιους ήχους ακούς μια καλοκαιρινή νύχτα;
- Τι βλέπει ο Φάνης; Του αρέσει αυτό που βλέπει; Με ποιες φράσεις εκφράζει τα συναισθήματά του;
- Σου αρέσει το βουνό το καλοκαίρι; Τι σου αρέσει περισσότερο και τι δεν σου αρέσει;

Δραστηριότητες

Βαν Γκογκ, *Αστροφωτισμένη νύχτα*, 1889

1. Τι βλέπεις; Κάνε μια μικρή περιγραφή. Αναγνώρισες τ' αστέρια, το φεγγάρι, τα βουνά, τα σπίτια, τα κυπαρίσσια; Τι υπάρχει στο πρώτο πλάνο, τι υπάρχει στο βάθος; Είναι μέρα ή νύχτα; Πώς είναι ζωγραφισμένο το φεγγάρι και τ' αστέρια;

2. Αν μπορούσαμε να αφαιρέσουμε τα χρώματα, οι γραμμές που θα έμεναν θα ήταν ευθείες, καμπύλες ή στρόβιλοι; Προσπάθησε με το δάχτυλό σου στον αέρα να ακολουθήσεις τις γραμμές του ουρανού. Το δάχτυλό σου πηγαίνει ευθεία ή χορεύει στο αέρα;

3. «Τα κυπαρίσσια μ' άρεσαν πάντοτε, ήθελα να τα ζωγραφίσω... Είναι όμορφα...» έγραψε ο Βαν Γκογκ. Ποια παρομοίωση θα ταίριαζε περισσότερο στα κυπαρίσσια;

- σαν γλώσσες φωτιάς
- σαν σκάλες που ενώνουν τον ουρανό με τη γη
- σαν θεόρατα φίδια
- σαν παραμυθένιες μορφές
- σαν κύματα που υψώνονται προς το χωριό

Μια μέρα στη θάλασσα

Δραστηριότητες

1. Ένα παιδί, σαν εσένα, έγραψε για μια εκδρομή στη θάλασσα. Μπερδεύτηκαν, όμως, οι προτάσεις. Με τη βοήθεια των εικόνων βάλε τις προτάσεις στη σειρά με αριθμούς από το 1 έως το 8.

Την προηγούμενη μέρα ετοιμάσαμε τα πράγματα. Οι τσάντες έγιναν ασήκωτες.

Το απόγευμα παίξαμε στην αμμουδιά. Στήσαμε ένα μεγάλο κάστρο.

Επιτέλους φθάσαμε στη θάλασσα. Στήσαμε την ομπρέλα και απλώσαμε τα σύνεργα του κολυμβητή.

Βουτήξαμε στη θάλασσα και δεν χορταίναμε το κολύμπι όλο το πρωί.

Το μεσημέρι καθίσαμε για φαγητό και ξεκούραση στη σκιά ενός πεύκου.

Το πρωί όλο χαρά και φορτωμένοι πράγματα πήραμε το λεωφορείο.

Όταν έπεφτε ο ήλιος, πήραμε το λεωφορείο της επιστροφής.

Φάγαμε παγωτό και ήπιαμε αναψυκτικά, για να δροσιστούμε.

2. Ποια είναι η αγαπημένη σου ώρα το καλοκαίρι;

Ποια είναι;.....

.....

.....

Ποιοι είναι μαζί σου;.....

.....

.....

.....

Τι κάνεις;.....

.....

.....

.....

Γιατί είναι η πιο αγαπημένη ώρα;.....

.....

.....

.....

3. Τα σύνεργα του κολυμβητή. Ποιος θα βρει και θα γράψει τα πιο πολλά αντικείμενα στην αμμουδιά;

.....

.....

.....

.....

.....

4. Κοίταξε τις εικόνες και συμπλήρωσε τις λέξεις. Ποια λέξη εμφανίστηκε στα χρωματιστά τετράγωνα;

										
										
										
										
										
										
										
										
										
										
										
										
										

5. Διάβασε το εικονοκείμενο.

Κάθε καλοκαίρι η περιμένει μικρούς και μεγάλους.

Τα αρμενίζουν. Ο καίει κι ο είναι γαλανός. Κόσμος πολύς,

, στη Θάλασσα . Η μητέρα στήσει την χρωματιστή . Ύστερα απλώνει χάρμω

στην άμμο τη μεγάλη . Πάνω έχει ένα σωρό πράγματα: ένα μεγάλο ψάθινο

, για τον ήλιο, ένα κατακόκκινο και . Να και η

και οι . Τα θα και θα φτιάξουν στην άμμο με το .

Η έχει πολλούς φίλους: Τα που ζουν μέσα της και υπάρχουν σ' ένα

σωρό σχήματα και χρώματα. Τα που κρύβονται στην άμμο της παραλίας ή στο

βυθό της θάλασσας. Οι που βουτούν στο νερό για να αρπάξουν . Τα

, τις , τα , τις κι ένα σωρό άλλα.

6. Το κουτί της θάλασσας

Μπορείς να φτιάξεις το κουτί της θάλασσας. Πάρε ένα χάρτινο κουτί και χρωμάτισέ το απέξω. Βάλε μέσα ό,τι θέλεις να κρατήσεις από τις διακοπές σου στη θάλασσα.

Τι μπορείς να βάλεις μέσα;

.....

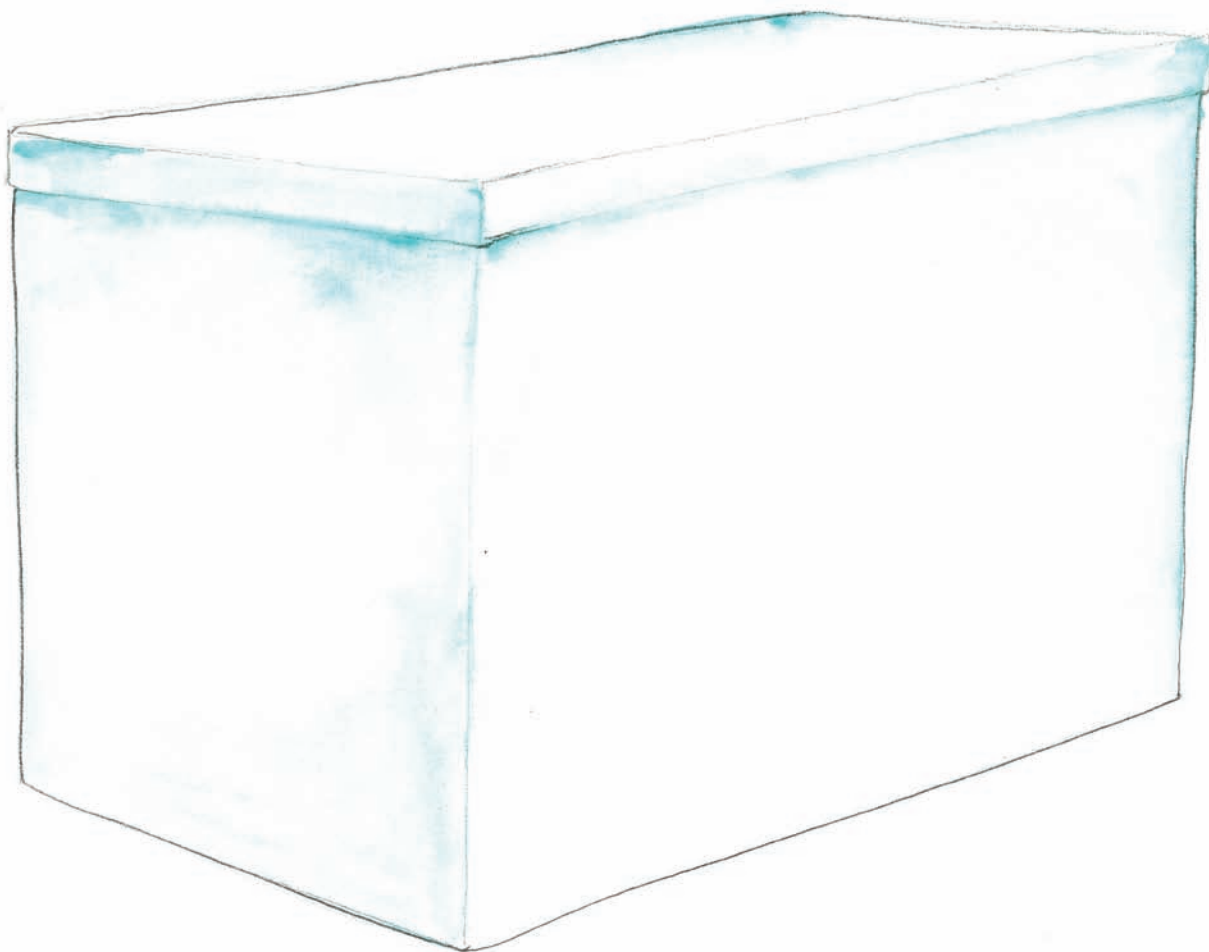
.....

.....

.....

.....

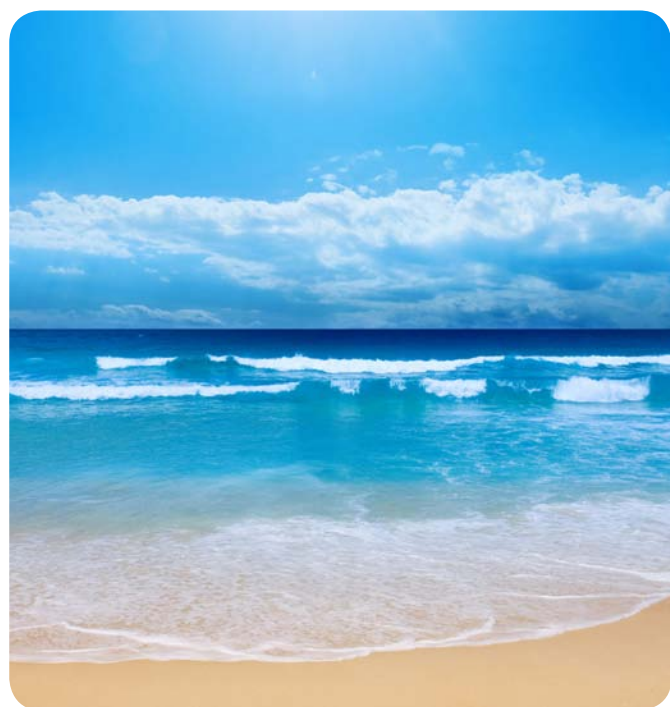
Θέλεις να ζωγραφίσεις το κουτί και τα πράγματα που θα βάλεις μέσα;

7. Βουνό ή θάλασσα; Τι σου αρέσει πιο πολύ το καλοκαίρι; Το βουνό ή η θάλασσα; Διάλεξε ένα από τα δύο και γράψε τρία επιχειρήματα, για να πείσεις τους φίλους σου να πάτε όλοι μαζί μια εκδρομή.

Το καλοκαίρι μου αρέσει.....

γιατί.....

Η χελωνίτσα Καρέττα-Καρέττα και το παλιό Φολκσβάγκεν (απόσπασμα)

Η μικρή χελωνίτσα Καρέττα-Καρέττα δε χόρταινε ν' ακούει και να βλέπει. Μπορεί, βέβαια, να μη σεργιάνισε στον ουρανό, μπορεί εκείνα τα πελώρια αστέρια να μην ήταν παρά φανάρια αυτοκινήτων στη μεγάλη λεωφόρο, μπορεί αυτό που νόμισε για το άγαλμα της σοφής προγιαγιάς της να ήταν ένα παλιό Φολκσβάγκεν, όμως η ατυχία της ήρθε κι έγινε τύχη... Κοίτα να δεις... Όλα τούτα τα παλιά αντικείμενα στην παραλία... Ένας ολόκληρος κόσμος!! Τι εμπειρίες κι ιστορίες!!

Και σκέφτηκε η χελωνίτσα πως είχε να μάθει ακόμη ένα σωρό πράγματα απ' το στόμα τους Κι ύστερα σκέφτηκε φωναχτά:

«Φαίνεται πως όλα τα πετούν οι άνθρωποι άμα παλιώσουν... Και γιατί τα πετούν άραγε στην παραλία;»

«Α, μικρή μου χελωνίτσα», είπε με την μπάσα φωνή του το παλιό Φολκσβάγκεν, «τώρα περνάς στα δύσκολα. Οι άνθρωποι... Αλλά άσε καλύτερα... Αυτό είναι μια θλιβερή ιστορία, θα 'παιρνε πολύ χρόνο για να σου εξηγήσω. Μόνο κοίτα καλύτερα γύρω σου και θα δεις. Κι άλλα κονσερβοκούτια, και κουτιά από κόλα λόκα -κόκα κόλα ήθελα να πω- και νάιλον σακούλες. Πλήθος, σου λέω! Χαμός, συνωστισμός.»

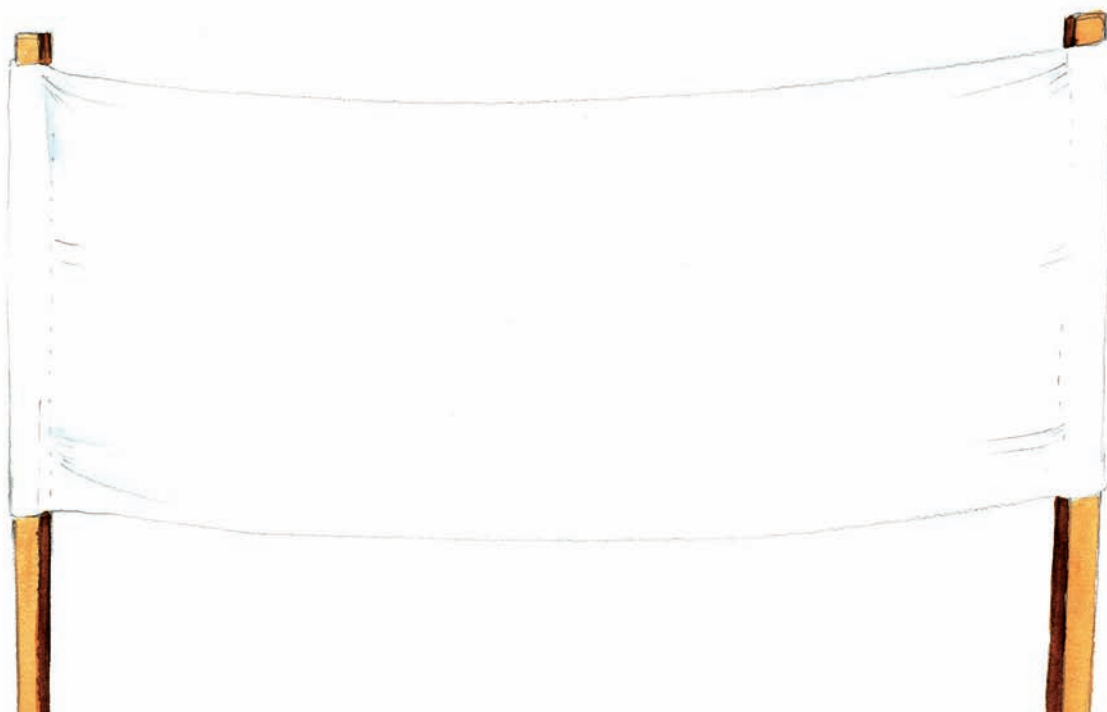
Χρήστος Μπουλώτης

Ξεκλειδώνουμε το κείμενο:

- Πού συμβαίνει η ιστορία;
- Ποια πράγματα συνάντησε η χελωνίτσα στην παραλία;
- Πώς βρέθηκαν εκεί;
- Ποια άλλα σκουπίδια πετάνε οι άνθρωποι στην παραλία;
- Τι μπορούμε να κάνουμε γι' αυτό;

Δραστηριότητες

1. Γράψε μια πρόταση που θα έλεγες στους ανθρώπους που πετάνε σκουπίδια στις θάλασσες και στις ακτές.

2. Βρώμικη θάλασσα - Καθαρή θάλασσα

Βρώμικη θάλασσα

Τι σκέφτεσαι, όταν βλέπεις αυτή την εικόνα;

.....

.....

.....

.....

.....

Γράψε τρία επιχειρήματα, για να πείσεις τους ανθρώπους να κρατάνε καθαρές τις θάλασσες και τις ακτές:

1.

.....

2.

.....

3.

.....

